

Prezident İlham Əliyev ATƏT-in Demokratik Təsisatlar və İnsan Haqları Bürosu missiyasının rəhbərini qəbul edib

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev martın 30-da ATƏT-in Demokratik Təsisatlar və İnsan Haqları Bürosu missiyasının rəhbəri xanım Korin Yonkeri qəbul edib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, söhbət zamanı Azərbaycanla qarşılıqlı gələn prezident seçkilərinin keçirilməsi ilə bağlı məsələlər ətrafında fikir mübadiləsi aparıldı.

Prezident İlham Əliyev seçkilərin demokratik, seçki

qanunvericiliyinə uyğun şəkildə keçiriləcəyinə, ədalətli və şəffaf olacağına və Azərbaycan xalqının iradəsini əks etdirəcəyinə əminliyini ifadə etdi.

AZƏRTAC

Tovuz şəhərinin su təchizatının yaxşılaşdırılması ilə bağlı əlavə tədbirlər haqqında

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 32-ci bəndini rəhbər tutaraq qərara alıram:

- Tovuz şəhərinin su təchizatının yaxşılaşdırılması məqsədi ilə Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2018-ci il 22 yanvar tarixli 3593 nömrəli Sərəncamı ilə təsdiq edilmiş "Azərbaycan Respublikasının 2018-ci il dövlət büdcəsində dövlət əsaslı vəsait qoyuluşu (investisiya xərcləri) üçün nəzərdə tutulan vəsaitin bölgüsü"nün 1.84-cü bəndində göstərilmiş məbləğin 14,0 (on dörd) milyon manatı "Azərsu" Açıq Səhmdar Cəmiyyətinə ayrılısın.
- Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti bu Sərəncamdan irəli gələn məsələləri həll etsin.
- Azərbaycan Respublikasının Maliyyə Nazirliyi bu Sərəncamın 1-ci hissəsində göstərilən məbləğdə maliyyələşməni təmin etsin.

İlham ƏLİYEV,

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti.

Bakı şəhəri, 30 mart 2018-ci il.

Kürdəmir rayonunda xalça istehsalı emalatxanasının tikintisi, təchizatı və infrastrukturunun yaradılması ilə bağlı tədbirlər haqqında

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 32-ci bəndini rəhbər tutaraq qərara alıram:

- Kürdəmir rayonunda xalça istehsalı emalatxanasının tikintisi, avadanlıq və dəzgahlarla təchizatı və infrastrukturunun yaradılması məqsədilə Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2018-ci il 22 yanvar tarixli 3593 nömrəli Sərəncamı ilə təsdiq edilmiş "Azərbaycan Respublikasının 2018-ci il dövlət büdcəsində dövlət əsaslı vəsait qoyuluşu (investisiya xərcləri) üçün nəzərdə tutulan vəsaitin bölgüsü"nün 1.49.5-ci yarımbəndində göstərilmiş məbləğin 2,0 (iki) milyon manatı "Azərxaç" Açıq Səhmdar Cəmiyyətinə ayrılısın.
- Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti bu Sərəncamdan irəli gələn məsələləri həll etsin.
- Azərbaycan Respublikasının Maliyyə Nazirliyi bu Sərəncamın 1-ci hissəsində göstərilən məbləğdə maliyyələşməni təmin etsin.

İlham ƏLİYEV,

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti.

Bakı şəhəri, 30 mart 2018-ci il.

Azərbaycanlıların soyqırımının 100 illiyi ilə əlaqədar Konstitusiyaya Məhkəməsində anım mərasimi keçirilib

31 Mart - Azərbaycanlıların Soyqırımı Günü xalqımızın və dövlətçiliyimizin tarixində baş vermiş faciəli hadisələrin milli yaddaşa əbədi həkk olunmasının təzahürüdür. Tarix sübut edir ki, XIX əsrdən başlayaraq ermənilər Azərbaycan ərazisində işğalçılıq niyyətlərini həyata keçirmək və tarixi torpaqlarımız hesabına "böyük Ermənistan" xülyasını reallaşdırmaq üçün ardıcıl olaraq hərbi və ideoloji vasitələrdən yararlanmış, xalqımıza qarşı dəhşətli soyqırımı cinayətləri törətmişlər. Azərbaycanlıların kütləvi surətdə qırğını, repressiyalara məruz qalması, doğma yurdlarından deportasiya edilərək didərgin salınması XX əsr tarixinin ən faciəli və dəhşətli səhifələrindəndir.

Konstitusiyaya Məhkəməsinin mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, bu fikirlər martın 30-da Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyaya Məhkəməsində 1918-ci il azərbaycanlıların soyqırımının 100 illiyi ilə əlaqədar keçirilən anım mərasimində səslənib. Əvvəlcə faciə qurbanlarının xatirəsi bir dəqiqəlik sükutla yad edilib.

Tədbirdə çıxış edən Konstitusiyaya Məhkəməsinin sədri Fərhad Abdullayev xalqımızın tarixində qanlı yazılmış soyqırımından, eləcə də ermənilərin xalqımıza qarşı törətdikləri digər dəhşətli qətlamlardan danışdı.

Diqqətə çatdırılıb ki, daşnak-bolşevik silahlı dəstələrinin 100 il əvvəl azərbaycanlılara qarşı törətdikləri bəşəri cinayətlər barədə həqiqətlərin ölkə və dünya ictimaiyyətinə daha dolğun çatdırılması məqsədilə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev 2018-ci il yanvarın 18-də "1918-ci il azərbaycanlıların soyqırımının 100 illiyi haqqında" Sərəncam imzalayıb.

Sədr Fərhad Abdullayev qeyd edib ki, 1918-ci il martın 30-dan aprelin 3-dək Bakı şəhərində və Bakı quberniyasının müxtəlif bölgələrində, eləcə də Şamaxı, Quba, Xaçmaz, Lənkəran, Hacıqabul, Salyan, Zəngəzur, Qarabağ, Naxçıvan və digər ərazilərdə Bakı Soveti və daşnak erməni silahlı dəstələri azərbaycanlılara qarşı soyqırımı törədiblər. Soyqırımı nəticəsində on minlərlə azərbaycanlı qətlə yetirilib, çoxlu sayda insan itkin düşüb. Martın 31-i 1919-cu və 1920-ci illərdə Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti tərəfindən ümummilli matəm günü kimi qeyd olunub.

Ümummilli lider Heydər Əliyevin 1998-ci il martın 26-da imzaladığı "Azərbaycanlıların soyqırımı haqqında" Fərmanında həmin dəhşətli hadisələrə adekvat siyasəti qiymət verilib və 31 Mart - Azərbaycanlıların Soyqırımı Günü elan edilib. Bu Fərman, həmçinin Azərbaycan xalqına qarşı ermənilər tərəfindən əsrərləboyu törədilən soyqırımlarına verilən ilk hüquqi-siyasi qiymətdir.

Bildirilib ki, 20 faiz torpaqlarımızı işğal etmiş təcavüzkar Ermənistan dövlətinin rəhbərliyi bu gün Prezident İlham Əliyevin həyata keçirdiyi məqsədyönlü diplomatiya nəticəsində çıxılmaz vəziyyətə düşüb. Dövlətimizin baş-

çısı Ermənistanın beynəlxalq səviyyədə ifşası, xalqımızın haqq səsinin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması üçün bütün mötəbər tribunallardan istifadə edir. Keçirdiyi görüşlərdə, xarici ölkələrə səfərlərində, çıxışlarında Azərbaycan xalqına qarşı soyqırımı həyata keçirən erməni millətçilərinin iç üzünü açıb göstərir, dünya ictimaiyyətinə Ermənistan rəhbərliyinin riyakarlığına və təcavüzkar siyasətinə son qoymağa çağırır. Dünya siyasəti arenasında mühüm rol oynayan dövlətlərlə, təşkilatlarla ardıcıl və müntəzəm işin aparılması onilliklərlə boyu formalaşmış stereotiplərin və yanlış siyasəti yanaşmaların tədricən dəyişməsi ilə müşayiət olunmaqdadır.

Tədbirdə vurğulanıb ki, Azərbaycan xalqı və dövləti soyqırımı qurbanlarının xatirəsini daim əziz tutur, erməni faşizminin iç üzünü bütün dünyaya açıb göstərir, tarixdə baş verən bu qanlı hadisələrə beynəlxalq ictimaiyyəti obyektiv münasibət bildirməyə çağırır.

Konstitusiyaya Məhkəməsinin kollektivi 1918-ci il azərbaycanlıların soyqırımının 100 illiyi ilə əlaqədar Azərbaycan Respublikası Hərbi Prokurorluğunun nəzdində fəaliyyət göstərən Memorial Soyqırımı Muzeyini ziyarət edib, buradakı Xocalı faciəsinə dair cinayətlərin materialları, tarixi sənədlər, maddi sübutlar, şahidlərin xatirələri və kitablarla tanış olub. Konstitusiyaya Məhkəməsinin əməkdaşları, həmçinin azərbaycanlılara qarşı törədilmiş soyqırımlardan bəhs edən filmə baxıblar.

AZƏRTAC

31 Mart soyqırımı qan yaddaşımızda

100 il əvvəl məhz həmin gün bolşevik-erməni birləşmələri təkcə Bakıda minlərlə Azərbaycan türkünün böyüklü-küçüklü, kişili-qadını ən vəhşi usullarla, qəddarcasına qətlə yetirmişlər. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin bu genosid siyasəti ilə əlaqədar "1918-ci il azərbaycanlıların soyqırımının 100 illiyi haqqında" imzaladığı Sərəncamında deyilir: "Erməni millətçiləri tarixin müxtəlif mərhələlərində mif "böyük Ermənistan" ideyasını gerçəkləşdirmək məqsədilə soydaşlarımıza qarşı etnik təmizləmə, deportasiya və soyqırımları həyata keçirmişlər. Azərbaycan xalqının başına gətirilən ən dəhşətli faciələrdən biri də 100 il bundan əvvəl - 1918-ci ilin mart-aprel aylarında Bakı Sovetinin mandatı altında fəaliyyət göstərən daşnak-bolşevik silahlı dəstələri tərəfindən xüsusi qəddarlıqla törədilmiş kütləvi qırğınlardır. Həmin günlərdə Bakı şəhərində, habelə Bakı quberniyasına daxil olan digər şəhər və qəzalarda on minlərlə dinc sakin məhz etnik və dini mənsubiyyətinə görə qətlə yetirilmiş, yaşayış məntəqələri dağıdılmış, mədəniyyət abidələri, məscid və qəbiristanlıqlar yerlə-yeksan edilmişdir. Sonrakı dövrlərdə daha da azğınlardan erməni millətçiləri qeyri-insani əməllərini davam etdirmiş, Qarabağ, Zəngəzur, Naxçıvan, Şirvan, İrəvan və digər bölgələrdə kütləvi qətlər, talanlar və etnik təmizləmələr həyata keçirmişlər".

Erməni terrorçuları bundan əvvəl də bu cür soyqırımlar törətmişdilər, lakin bu - 1918-ci il martın 31-də baş verən qətləam öz miqyasına və məqsədinə görə onların hamısından fərqlənirdi. Bu soyqırımı mahiyyətinə baxdıqda geosiyasi və demografik məqsədlər tam aydınlığı ilə ortaya çıxır. Birinci Dünya müharibəsi nəticəsində dünya yeni düzen başlayırdı. İmperiyalar parçalanır, yeni dövlətlər yaranır, dünyanın böyük qüvvələrin nüfuz dairələrinə bölünməsi uğrunda amansız mübarizə gedirdi. Ermənilər hər bir dünya düzenində olduğu kimi bu dəfə də torpaq əldə etmək və dövlət qurmaq iddiasında idilər. Avropanın imperiya qüvvələri ANTANTA və Üçlər İttifaqı kimi hərbi bloka bölünmüşdülər. Əvvəlcə Fevral burjuva inqilabını yaşamış Rusiyada 1917-ci ilin sonlarına yaxın - oktyabrda sosialist inqilabı baş verdi. Qeyd etmək lazımdır ki, burjuva Kerenski hökumətinə nisbətən bolşevik iqtidarı daha qəddar, dünya imperiyası məqsədli idilər. İnqilabın rəhbəri V.İ. Leninin "Dünya Birləşmiş Ştatları", "Avropa Birləşmiş Ştatları" devizləri buna ən aşkar misallardır. İnqilab rəhbəri də digər imperiya qüvvələri kimi xalqların öz müqəddəratını təyin etmə siyasəti məqsədli hüquqi avantüradan məharətlə istifadə edirdi. Sosialist inqilabı baş verəndən və kommunistlər hakimiyyətə keçəndən sonra bolşevik rəhbəri nəinki keçmiş Rusiya ərazisini saxlamaq, əksinə daha geniş ərazilərə sahib olmaq

niyyətində idi. Bakıda hakimiyyəti ələ keçirmiş bolşevik qiyafəli daşnak Stepan Şaumyan əvvəlcə erməni siyasəti maraqlarını, daha sonra isə Moskvanın mənafeələrini ifadə edirdi. Belə ki, Lenin demişdi ki, biza Bakı və Xəzərətrafi rayonlar lazımdır. Stepan Şaumyana bu siyasəti xətt geniş imkanlar açırdı. Vladimir İliç onu Bakı Kommunasının və "Türkiyə Ermənistanının" rəhbəri təyin etmişdi. Biz bir qədər tarixin əvvəllərinə diqqət yetirək görək ki, Bakıda 1905-ci ildə, Türkiyədə isə Leninin "Türkiyə Ermənistanı" dediyi ərazilərdə ermənilər soyqırımı törətmiş, yüz minlərlə müsəlman-türkü qətlə yetirərək demografik çoxluğu əldə etməyə çalışmışlar. Beləliklə, Şaumyan qaragüruhu "xalq yoxdursa problem də yoxdur" prinsipi ilə Azərbaycanla soyqırımına şüurlu şəkildə baş vurmuşdur. Onun əsas məqsədi Bakı və ümumən Azərbaycanla demografik çoxluq problemini ortadan qaldırmaqla, yerli müsəlman türklərdən ola biləcək təhlükəni önəlmək, daha sonra isə Kommunist Rusiyasının siyasəti-hərbi dəstəyi ilə Türkiyədə Ermənistanı yaratmaq və mifik "Böyük Ermənistan"ı reallaşdırmaq idi. 1918-ci il 31 Mart soyqırımı ermənilərin ərazilərimizə köçürülməsindən sonra onların planlaşdırdıqları etnik təmizləmənin ən amansız şəkildə aparılması idi. Əgər Osmanlı imperiyasının dağılmasından sonra Mustafa Kamal Atatürkün rəhbərliyi ilə xalq öz azadlığını qorumağa qalxmasaydı, yaqin ki, Moskva ermə-

nilerin iddia etdikləri əraziləri onlara verəcək və buradan Şərqi qarşı əməliyyat meydanı kimi istifadə edəcəkdilər. İmperiyanın bu siyasəti marağı ermənilərin də məqsədinə uyğun idi.

Əslində bu soyqırımı martın 31-nə qədər, ayın 18-21-də dörd gün ərzində şəhərin müsəlman əhalisinin top atəşinə tutulması, güllələnməsi, diri-diri yandırılması ilə başlanmışdı. Bəzi məlumatlara görə, həmin günlərdə çox sayda müsəlman qətl edilmişdi. Bu hadisələrə dönə-dönə qayıtmaq hər bir tədqiqatçı üçün çox vacibdir. Çünki tarixin ibrət dərsi olmasa nə xalqımız yaşaya bilər, nə də dövlətimiz mövcud olar. Sosialist inqilabından ötən 70 ildə SSRİ rəhbərliyinin soyqırımı ört-basdır etmək və bızlardan unutan, manqurt xalq yaratmaq siyasəti ölkəni millətimizi məhvə aparırdı. Tarixin dərsilərindən nəticə çıxarmaq və milli varlığını qorumaq üçün hadisələri dyrenmək, incələmək və əz etmək həyatı zərurətdir. Bunu etməsək, yenidən torpaqlarımıza iddia, bizim köçəri, ermənilərin isə aborigen xalq dezinformasiyası reallaşa bilər.

Beləliklə, mart soyqırımı niyə ən geniş şəkildə məhz Bakıda törədilib? Qırğının törədilməsinin başlıca səbəblərindən biri də Azərbaycanın müstəqilliyinin qarşısının alınması idi. Bu suverenlik Rusiyanın o zaman dünya əhəmiyyətli neft mənbəyi olan Bakının əldən getməsi demək idi. İkinci tərəfdən xəritəyə baxdıqda Bakının Avrasiya materikində mühüm geosiyasi mövqeyə malik olduğuna aşkar görünür. Şəhər müsəlman və türk dünyasının, Avropa və Asiyanın çox əhəmiyyətli nöqtəsində yerləşir. Öz mühüm iqtisadi və geosiyasi əhəmiyyətinə görə şəhər mühüm beynəlxalq mövqeyə malikdir. Beləliklə, Rusiya üçün Bakı həm enerji təhlükəsizliyinin təmini, həm də strateji mövqeyi əldə etmək demək idi. Ermənilər isə etnik təmizləmə ilə həm demografik üstünlüklərini yaradır, həm ərazi, həm iqtisadi, həm də siyasəti varlıqlarını əldə edirdilər. Göründüyü kimi, inqilab əleyhdarlarına qarşı mübarizə dəvizi altında törədilən soyqırımı həm Moskvaya, həm də terrorçu ermənilərə sərf edirdi.

(davamı 4-cü səhifədə)

Bakıda Maqsud İbrahimbəyov Yaradıcılıq Mərkəzinin açılış mərasimi olub

Birinci vitse-prezident Mehriban Əliyeva mərasimdə iştirak edib

Martin 30-da Bakıda, İçərişəhərdə Maqsud İbrahimbəyov Yaradıcılıq Mərkəzinin açılış mərasimi olub.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidenti Mehriban Əliyeva və Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti Leyla Əliyeva mərasimdə iştirak ediblər.

Hamımızın sevdiyi "Bizim Cəbiş müəllim", "Uşaqlığın son gecəsi" filmlərinin ssenari, "Mezozoy əhvalı", "Sən görmənsən mənim", "Truska-vetse kim gedir?", "Bütün yaxşıqlar üçün - ölümlü" və digər əsərlərin müəllifi Maqsud İbrahimbəyovun oxucu və tamaşaçıların sayı milyonlardır. Onu həm Azərbaycanca, həm də xaricdə tanıyırlar, sevir və görkəmli yazıçı kimi yüksək qiymətləndirirlər.

Xalq Yazıçısı, görkəmli kinodramaturq və rejissor Maqsud İbrahimbəyovun Yaradıcılıq Mərkəzi martın 30-dan etibarən İçərişəhərdə fəaliyyətə başlayır.

Birinci vitse-prezident Mehriban Əliyeva Mərkəzin binasında yaradılmış şerətilə tanış oldu.

Yazıcının həyat yoldaşı Anna İbrahimbəyova Birinci vitse-prezident Mehriban Əliyevaya məlumat verdi ki, burada Maqsud İbrahimbəyovun muzeyi, yazıcının kitabxanası və ədəbiyyat otağı yerləşir. Ədəbiyyat otağında yazıcının müxtəlif illərdə həm rus, həm Azərbaycan dillərində nəşr olunan, həm də 36 xarici dillə tərcümə edilən kitabları təqdim olunur. Burada, həmçinin yazıcının əsərlərinin dərc olunduğu bütün dergilər toplanıb. Bundan başqa, eksponatlar arasında Maqsud İbrahimbəyovun ədəbiyyat və ictimai-siyasi fəaliyyət sahələrində əldə etdiyi nailiyyətlərə görə müxtəlif vaxtlarda təltif olunduğu orden və medallar, digər mükafatlar, deputat mandatları, fəxri fərmanlar, həmçinin 2012-ci ildə yazıcının Nobel mükafatına namizədliyinə dair sənəd də var.

Maqsud İbrahimbəyov iki azərbaycanlı zadəgan ailəsinin xələfi olub: atası Məmmədibrahim Əhməd oğlu İbrahimbəyov, anası Fatma Ələkbər qızı İbrahimbəyova-Məşədidbəyova. Yaradıcılıq Mərkəzində Məşədidbəyov və İbrahimbəyov ailələrinin fotosəkiləri, eləcə də onlara məxsus qədim məişət əşyaları təqdim edilir. Mərkəzdə, həmçinin Maqsud İbrahimbəyova məxsus silah kolleksiyasının nümayiş olunduğu zal var. Maqsud İbrahimbəyov silah kolleksiyası toplayırdı. Onun kolleksiyasında dünyanın müxtəlif ölkələrindən gətirilən və ya dostları tərəfindən hədiyyə olunan qədim silahların nadir nümunələri var. Burada kitabxana və konfrans zalı da yerləşir.

Birinci vitse-prezident Mehriban Əliyeva Yaradıcılıq Mərkəzinin xatirə kitabına ürkə sözlərini yazdı. Anna İbrahimbəyova Birinci vitse-prezident Mehriban Əliyevaya və Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti Leyla Əliyevaya Xalq Yazıçısının "Qoy, o bizimlə qalsın" və "Ondan yaxşı qardaş yox idi" kitablarını hədiyyə etdi.

Sonra Anna İbrahimbəyova Maqsud İbrahimbəyovun sədri olduğu və zadəgan nəslindən olan şəxslərin şərəfini tanımaq və yaddaşlarda qoruyub saxlamaq məqsədini daşıyan Əsilzadələr Məclisinin 2006-cı ildə imzaladığı, İlham Heydər oğlu Əliyevin və Mehriban Arif qızı Əliyevanın Əsilzadələr Məclisinin üzvü olduqlarını təsdiqləyən şəhadətnamələri Birinci vitse-prezident təqdim etdi. Şəhadətnamələrdə qeyd edilir ki, bu sənədin sahibinin bütün nəslə Azərbaycanın Əsilzadələri cərgəsində hesab olunur.

Qeyd edək ki, 2016-2017-ci illərdə Heydər Əliyev Fondunun təşəbbüsü və dəstəyi ilə Mərkəzin binasında əsaslı bərpa və konservasiya işləri aparılıb. Azərbaycan Prezidentinin 2018-ci il 1 fevral tarixli Sərəncamına əsasən indi bu binada Maqsud İbrahimbəyov Yaradıcılıq Mərkəzi fəaliyyət göstərəcək. Yaradıcılıq Mərkəzinin fəaliyyəti gənc yazıçılara dəstək, Azərbaycan ədəbiyyatı və mədəniyyətinin təbliği, yaradıcı gənclər üçün kreativ mühitin yaradılması və xarici ölkələrin mədəniyyət təşkilatları ilə əməkdaşlığa yönəlib.

Azərbaycanın Birinci vitse-prezidenti Mehriban Əliyeva Mərkəzin açılış mərasimində çıxış etdi.

Birinci vitse-prezident Mehriban Əliyevanın çıxışı

- Hörmətli Anna xanım.

Xanımlar və cənablar, əziz dostlar.

Bu gün bizim sevimli paytaxtımızın mərkəzində, qədim İçərişəhərdə görkəmli Azərbaycan yazıçısı Maqsud İbrahimbəyovun Yaradıcılıq Mərkəzi açılıb. Bu, çox əlamətdar və rəmzi mənə daşıyan hadisədir. Ona görə əlamətdardır ki, bu Mərkəz ölkəmizin mədəni, ədəbi, mənəvi, ictimai-siyasi irsinə mühüm töhfələr verən böyük insanın, görkəmli Azərbaycan yazıçısının xatirəsinə əbədiləşdirir. Eyni zamanda, bu, çox rəmzi mənə daşıyır. Səbəbini izah etmək üçün mən sizə bu evin tarixi haqqında qısa məlumat vermək istəyirəm. Bu, çox maraqlıdır. Dinləyin: Maqsud İbrahimbəyovun Yaradıcılıq Mərkəzinin yerləşdiyi bina 1914-cü ildə onun babası, neft sənayeçisi Ələkbər Məşədidbəyov üçün məşhur memar Zivərbəy Əhmədbəyov tərəfindən inşa olunub. Yazıcının anası, 1924-cü ildə güllələnən Məşədidbəyovun 7 övladından biri Fatma xanım burada doğulub. Sonradan ailə də buradan köçürülüb. İnqilabdan sonra XX əsrin 70-ci illərində bina kommunal mənzillərin olduğu yaşayış evi kimi istifadə edilib. 1941-1945-ci illərdə - Böyük Vətən müharibəsi dövründə isə binanın zirzəmisində bomba sığınacağı kimi fəaliyyət göstərmiş. 1978-ci ildən bu binada Sülhü Müdafiə Komitəsi yerləşib. 1983-2016-cı illərdə həmin komitəyə Maqsud İbrahimbəyov rəhbərlik edib. Komitə vətənpərvərliyin təbliği ilə, xeyriyyəçiliklə, uşaqlara, yoxsul ailələrə və müharibə veteranlarına yardım göstərməklə məşğul olub. 1993-cü ildən Maqsud İbrahimbəyovun sədrlik etdiyi dünyanın peşəkar yazıçılarını birləşdirən yeganə beynəlxalq təşkilatın bir hissəsi olan Azərbaycanın "PEN klub"u bu binada fəaliyyət göstərib. 1999-cu ildən binada Maqsud İbrahimbəyovun Azərbaycan Prezidenti Heydər Əliyevin dəstəyi ilə yaradıldığı "Əsilzadələr Məclisi" fəaliyyət göstərib. Bina 2001-ci ildən İçərişəhər Dövlət Qoruğunun tarixi abidələr siyahısına daxil edilib. 2016-2017-ci illərdə Heydər Əliyev Fondunun dəstəyi ilə binada əsaslı təmir və bərpa işləri aparılıb. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin 2018-ci il 1 fevral tarixli Sərəncamı ilə bu binada Maqsud İbrahimbəyov Yaradıcılıq Mərkəzi yaradılıb.

Əziz dostlar, bina hörmətli Maqsud müəllimin ailəsi tərəfindən ailə üçün inşa olunub. Yüz ildən artıq müddət keçəndən sonra biz böyük bir insanın, görkəmli yazıçı Maqsud İbrahimbəyovun Yaradıcılıq Mərkəzinə açdıq. Hesab edirəm ki, indi biz hamımız tarixi ədalətin təntənəsinin şahidləriyik və bu, çox gözəldir. Son dərəcə parlaq, çoxşaxəli, qeyri-adi, hədsiz istedadlı insan - Maqsud müəllim təəssüf ki, artıq iki ildir aramızda yoxdur. O, əsl vətənpərvər idi. O, bütün qəlb ilə Azərbaycana, öz torpağına bağlı idi. O, cəsarətli vətəndaş mövqeyi olan insan idi. O, öz ideallarını və prinsiplərini bütün həyatı boyu dəyişməyib. O, uzun ömrünü səmimi, hər şeylə maraqlanan, biganəlikdən uzaq bir insan kimi yaşadı. O, həyatdan getdi, ancaq onun əsərləri, böyük bədii-mənəvi irsi - kitabları, pyesləri, ssenariləri, esseləri qaldı. Onun hər bir əsəri bu günümüz və dünanimizlə heyratamiz dərəcədə səsləşir və şübhə etmirəm ki, sabah da aktual olacaq. Onun hər bir əsəri yaşayır. Buna görə də Maqsud müəllim yaşayır. İnsanlar - onun dostları, yaxınları, doğmaları, onu sevir, ona hörmət edən, həyatının bütün mərhələlərində onun yanında olan insanlar qalır. Ən əsası da, Maqsud müəllimin ilham pərisi Anna xanım buradadır. Anna xanım, mən təşəbbüsü-nüzə görə sizə dərin minnətdarlığımı bildirmək istəyirəm. Çünki məhz sizin təşəbbüsünüz sayəsində bu gün bu Mərkəz açılır. Mən sizinlə daha yaxın ünsiyyətdə olduğum bu bir neçə ildə sizə böyük hörmət bəsləyirəm, sizi çox sevirəm. Amma bu Mərkəzin yaradılması üzərində sizinlə birlikdə işləyərkən sizin iradi qüvvənizə, səbrinizə heyran qalmışam. Çünki mən başa düşürəm ki, bu şəxsi əşyaları, arxivləri yığmaq, onları sistemləşdirmək asan deyildir. Bu gün də sizin üçün asan deyil. Bu gün siz yəqin ki, ikili hisslər keçirirsiniz. Bir tərəfdən, sevimli və doğma insanın yanınızda olmamasından doğan qüssə və ağrı, digər tərəfdən, yaqın sevinc hissi keçirirsiniz ki, bu ocaq, bu ev, bu Mərkəz var.

Mən, ilk növbədə, bu Mərkəzin yaradılmasında iştirak edənlərin hamısına təşəkkür etmək istəyirəm. Heydər Əliyev Fondunun əməkdaşlarına xüsusi minnətdarlığımı bildirmək istəyirəm. Çünki biz hamımız böyük məhəbbət və məsuliyyətlə bu işə yanaşdıq. Bu Mərkəz Maqsud müəllimin adına layiq olmalı idi. Arzulayırdıq və əlbəttə çalışırıq ki, biz hər şeydən əvvəl binanın tarixi simasını bərpa etməklə yanaşı, onun daxilində hər zaman Maqsud müəllimin özünün yaratdığı atmosfer hiss olunsun. O, əsl istedadlı insan kimi ələ müsibət enerji aşılayırdı ki, onunla bir dəfə ünsiyyətdə olduğdan sonra sanki səhrlərin və onun yanında olmaq istəyirdin. Mən çox ümid edirəm ki, bu ev də belə olacaq. Ona görə, bir daha demək istəyirəm, bizim hörmətli Maqsud müəllimin Yaradıcılıq Mərkəzinə məhz bu evdə açmağımız tamamilə ədalətdir. Çox istəyirəm ki, burada onun böyündiyi, yaradığı və yaşadığı mühit olsun. Düşünürəm ki, bu yer istedadlı gənclərin müxtəlif görüşlərinin keçirildiyi, azərbaycanlı yazıçıların, ədiblərin dəstəkləndiyi, ədəbi-bədii gecələrin təşkil olunduğu məkan olacaq. Yəni, mən ümid edirəm, sadəcə ümid etmirəm, həm də bilirəm ki, Mərkəzə Anna xanım rəhbərlik edəcək. Ona görə də əminəm ki, başqa cür ola da bilməz. Burada məhz Maqsud müəllimin arzu etdiyi kimi olacaq. Ruhu şad olsun!

Mən sizin hamınıza, ilk növbədə, Anna xanım, sizə xoşbəxtlik, cansağlığı arzulayıram. Qoy, siz uzun illər sağlam, gümrəh, bəzən ki, mi gözəl olasınız və hamıdan artıq sizə məlum olan və təəssüf ki, Maqsud müəllimin həyata keçirməyə macal tapmadığı ideya və fikirlərini gerçəkləşdirəsiniz. Çox sağ olun.

Yazıcının həyat yoldaşı Anna İBRAHİM-BƏYOVA Maqsud İbrahimbəyovun xatirəsinə

göstərilən hörmətə və Mərkəzin yaradılması ilə bağlı dəstəyə görə Birinci vitse-prezident, Heydər Əliyev Fondunun prezidenti Mehriban Əliyevaya təşəkkürünü bildirərək dedi:

- Əziz dostlar, nə yaxşı ki, siz gəlmisiniz. Çox

sağ olun. Mən Maqsud İbrahimbəyov Yaradıcılıq Mərkəzinə yaradan Heydər Əliyev Fonduna çox minnətdaram. Mehriban xanım, dəstəyə, iştiraka, Maqsud müəllimə, onun yaradıcılığına olan gözəl münasibətə görə çox sağ olun. Mən işə öz növbədə çalışacağam ki, bura maraqlı olsun və sizin hamınız buraya memnuniyyətlə gələsiniz.

*** Sonra Xalq Yazıçısının həyat və fəaliyyətini əks etdirən fotolardan ibarət videoçarx nümayiş etdirildi.

Videoçarx Maqsud İbrahimbəyovun "Uzun ömür yaşayın və qoy sizin ömrünüzün hər günü sevinclə dolu olsun" sözləri ilə yekunlaşır.

Yazıcının dostu, Rusiyanın TASS İnformasiya Agentliyinin baş direktorunun birinci müavini Mixail QUSMAN çıxışını Maqsud

İbrahimbəyova müraciətlə başladı. "Burada sənin dostların, səni sevenlər toplaşblar", - deyən Mixail Qusman "Əsilzadələr Məclisi"ne rəhbərlik edən Maqsud İbrahimbəyovun özünün həm genetik, həm ruhən zadəgan nəslindən olduğunu vurğuladı. TASS İnformasiya Agentliyinin baş direktorunun birinci müavini vətənpərvərliyin və xeyriyyəçilik fəaliyyətinin təbliği, uşaqlara, yoxsul ailələrə və müharibə veteranlarına yardım göstərməklə məşğul olan Azərbaycan Respublikasının Milli Sülh Komitəsinin rəhbəri Maqsud İbrahimbəyovun bu sahədəki fəaliyyətinə toxundu və "Sənin kimi insanlar olmadan bu dünyanı xilas etmək mümkün deyil" söylədi.

Bakı Musiqi Akademiyasının rektoru, Xalq Artisti Fərhad BƏDƏLBƏYLİ yazıçı ilə hər gö-

rüşdə bir-birlərinə şeirlər həsr etdiklərini bildirdi və yirmini il bundan əvvəl Maqsud İbrahimbəyova yazdığı şeirini oxudu.

Qeyd edək ki, Xalq Yazıçısı Maqsud İbrahimbəyov tələsməyən tərzdə qeyri-adi və gündəlik hadisələr haqqda yazırdı, personajlarını mənəvi dünyasını dərinlən tədqiq edərək, xasiyyətlərini oxucuya çatdırırdı. Bir çox əsərlərində yazıçı ümumbəşəri problemlər kontekstindən çıxış edərək, öz ənənələri ilə güclü olan Şərq insanının həyat tərzini göstərirdi. Ötən əsrin 60-cı illərində ədəbiyyata qədəm qoyan nəslin nümayəndəsi kimi o, müasirlərinin rəngarəng, dolğun obrazlarını yaradaraq öz dəst-xətti ilə çoxsaylı perəstiqəkarların dərin hörmət və ehtiramını qazanıb. Maqsud İbrahimbəyovun yaradıcılığında Azərbaycan xalqının milli xüsusiyyətləri, adət-ənənələri, xüsusilə Bakının özünəməxsus koloritinin təsviri yadda qalan tərzdə əksini tapıb.

İnternet mediada və sosial şəbəkələrdə milli-mənəvi dəyərlərin qorunması mövzusunda tədbir keçirilib

Martin 30-da Azərbaycan Mətbuat Şurasının təşkilatçılığı ilə Beynəlxalq Mətbuat Mərkəzində “İnternet media-da və sosial şəbəkələrdə milli-mənəvi dəyərlərin qorunması: mənfəi meyillərə qarşı jurnalist həmrəyliyi” mövzusunda tədbir keçirilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Azərbaycan Mətbuat Şurasının sədri, Milli Məclisin deputatı **Əflatun Amaxov** tədbirdə çıxış edərək Avropaya sığınan bir neçə azərbaycanlının son zamanlar etik prinsipləri pozaraq Azərbaycan, dövlətimizin başçısı, dövlət rənzərləri haqqında təhqiredici ifadələr səsləndirdiklərini söyləyib. O deyib ki, qarşıdan prezident seçkiləri gəlir və biz belə çirkin əməlləri bununla əlaqələndiririk.

Mətbuat Şurasının sədri bildirib ki, belə çirkin əməllər əvvəlki seçkilərdə də müşahidə olunub. Lakin bu hal indi daha kəskin və sərt təhqir, qəzəb və söyüşlə müşayiət olunur. Belə qüvvələrin məqsədi cəmiyyətdə bölicüklük yaratmaqdır. Lakin onlar azlıq təşkil edirlər. Bu gün Avropada və dünyanın digər ölkələrində keyli sayda azərbaycanlı yaşayır. Onlar Azərbaycanı xaricdə uğurla təmsil edir, ölkəmizlə bağlı həqiqətləri fəal təbliğ edirlər.

Diqqətə çatdırılıb ki, təhqir və söyüş üsulu suverenliyi mübarizə yolu kimi seçən müəyyən insanlar yaşadıkları ölkələrdən müxtəlif təhdidlər səsləndirirlər. Bu, qanunla qadağandır və insan hüquqlarına ziddir. Bu tədbirin keçirilməsi cəmiyyətdə barışın və həmrəyliyin qorunması üçün çox vacibdir.

Sonra Azərbaycan Respublikası Prezidentinin ictimai-siyasi məsələlər üzrə köməkçisi **Əli Həsənov** çıxış edib. Mətbuat Şurasının təşəbbüsü ilə keçirilən bu tədbirin aktual mövzuya həsr olduğunu qeyd edən Prezidentin köməkçisi deyib ki, cəmiyyətimizi düşündürən mühüm ictimai-siyasi proses - prezident seçkisi ərəfəsində belə mövzuda müzakirələrin aparılması çox önəmlidir.

Əli Həsənov deyib ki, dünyada xalqların gücü onların sayı, yaşadığı ərazinin böyüklüyü, iqtisadi resursları ilə yanaşı, həm də həmin xalqı təmsil edən milli elitanın səviyyəsi, fəallığı, ölkə daxilində və xaricində baş verən hadisələrə yanaşması ilə ölçülür. Azərbaycan cəmiyyəti də digər cəmiyyətlərdən ciddi fərqlənir. Milli elitanın ən fəal təbəqəsi qələm sahibləridir. Azərbaycan cəmiyyətində həmişə mühüm proseslərə qiymət verən, insanlarda həmin hadisələrə bağlı münasibət formalaşdırmağa təsir edən məhz belə ziyalılardır. Çox yaxşı haldır ki, bu məsələdə də obyektiv mövqedən çıxış edən ziyalılarımız oldu.

Prezidentin köməkçisi bildirib ki, xarici ölkələrdə yaşayan bir neçə azərbaycanlının ölkəmizə qarşı heç bir əxlaq çərçivəsinə sığmayan münasibətlərinə, fikirlərinə cəmiyyətin ekrən üzvləri kifayət qədər konstruktiv, təsirli və cəmiyyət üçün əhəmiyyətli rakurslardan yanaşaraq münasibət bildirirlər.

Yeni yüzilliyin əvvəllərindən etibarən sosial şəbəkələr dünyaya siyasətine, global informasiya mühitinə təsir edən, bir sıra hallarda ayrı-ayrı ölkələrdəki daxili siyasi mübarizənin tələyini həll edən əsas vasitələrəndən biri kimi qəbul olunmağa başladığını diqqətə çatdıran Əli Həsənov deyib ki, sosial şəbəkələrin son illərdə yaratdığı imkanların Avrasiya və Yaxın Şərq coğrafiyasında, xüsusən də ərəb ölkələrində hansı fəsadlara gətirib çıxardığı bu gün də əsas müzakirə mövzularından biridir. Hətta 2011-ci ildə Böyük Britaniya baş vermiş iğtişaşlar zamanı sosial şəbəkələrdən istifadə məh-

dudlaşdırıldı və bu addımın “zərərlı çağırışların qarşısını almaq” məqsədi daşıdığı bildirildi. Yəqin elə bu səbəbdendir ki, Azərbaycanla qonşu olan böyük ölkələrdə ayrı-ayrı vaxtlarda sosial şəbəkələr məhdudlaşdırılıb, ya da böyük milli şəbəkələr yaradılmasına cəhd göstərilib.

Prezidentin köməkçisi qeyd edib ki, Azərbaycan heç bir dönmədə, ən azından ümummilli lider Heydər Əliyev tərəfindən 1998-ci il avqustun 6-da KİV üzərindən bütün senzura və qadağalar ləğv olunduqdan sonra nə hər hansı media qurumunun fəaliyyətinə məhdudiyyət qoymayıb, nə yeni fenomen olan şəbəkə məhdudlaşdırma yolunu seçməyib, nə də ki, ölkəmizdə milli şəbəkələrin qurulmasına təşəbbüs göstərməyib. Global informasiya və ünsiyyət şəbəkələrinə giriş bizim ölkədə sərbəstdir və bəzi milli dönlüklərin okeanın o tayından verdikləri saxta proqnozlara baxmayaraq, sərbəst də saxlanılacaqdır. Azərbaycan hakimiyyəti bəhs etdiyi dövrə sosial şəbəkələrə cəmiyyətlə və dünya ilə asan təmas imkanlarından biri kimi yanaşıb və yanaşmaqda da davam edir. Bu gün Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin özünün, müxtəlif dövlət qurumlarının, ayrı-ayrı vəzifəli şəxslərin rəsmi sosial profilləri fəaliyyət göstərir. Prezident dəfələrlə sosial şəbəkələrdə qaldırılan problemlərə reaksiya verib, internetə məlumat mənbələrindən biri kimi yanaşdığını bildirib.

Hazırda Azərbaycanda Facebook, Twitter, Youtube, Instagram və digər sosial şəbəkələrdə istifadəçilərin sayının 3 milyona yaxınlaşdığını qeyd edən Əli Həsənov deyib ki, cəmi 10 milyona yaxın əhəli olan bir ölkə üçün bu, həqiqətən böyük göstəricidir. Azərbaycanda müasir rabitə və internet infrastrukturunun qurulması, tariflərin region ölkələrindəki qiymətlərlə uyğunlaşdırılması, hər kəsin bu sahədə sərbəst fəaliyyət üçün şərait yaradılması, mövcud seqmentdə fikir plüralizminin təmin olunması ölkəmizdə sosial şəbəkələrin inkişafına müsbət təsir göstərən əsas amillərdir.

Prezidentin köməkçisi deyib: “Azərbaycan hakimiyyətinin sosial şəbəkələrə müsbət münasibəti, bu seqmentdən geniş istifadə üçün yaratdığı hərtərəfli şərait müqabilində təəssüf ki, bəzi dairələrin mövcud imkanlardan sui-istifadə cəhdləri cəmiyyətimizi narahat etməyə bilmez. Müəyyən xarici qüvvələrin və daxili siyasi qrupların Azərbaycan hakimiyyətinə, bir çox hallarda isə bütövlükdə Azərbaycan dövlətinə qarşı davamlı olaraq iyrenc kampaniya aparması bunu açıq şəkildə göstərir. Ayrı-ayrı vaxtlarda təşkil olunan kampaniyaların təşkilatçıları və iştirakçıları ölkədəki dünyəvi rejimi, etnik-dini münasibətlər sistemini hədəf götürür, ölkəmizin adının belə “tarixi səhv” nəticəsində yaranmış haqda yudurmalara yayırlar. Məqsədyönlü şəkildə açılış, fərqli radikal dini qrupların, separatçı dəməklərin nəzərə-tində olan səhifələr ölkədəki tolerant mühiti, ən böyük sərvətimiz və inkişafımızın rəhni olan sabitliyi hədəfə alırlar. Sırr deyil ki, bu çevrələr, dəməklər, qruplar bəzi qonşu dövlətlərin, xüsusən Ermənistanın mərkəzlərinin təsiri altındadır. Yəne də təəssüflə qeyd etməliyik ki, 2015-ci ildən üzü bəri dövlətimizin başçısının şəxsiyyətinə, ailə üzvlərinə, komandasına, vəzifəli şəxslərin ailə üzvlərinə qarşı aparılan çirkin kampaniya anti-Azərbaycan mərkəzlərin fəaliyyəti ilə sinxronluq təşkil edir. Bu ardıcılıq hətta böyük informasiya axınına çıxışı olmayan sırayı, amma diqqətli və-

təndəşlərdə belə koordinasiyalı fəaliyyəti təəssürəli yaradır. Informasiyalara çıxış olan dövlət adamları, ictimai xadimlər, media nümayəndələri üçün isə bu, sadəcə, təəssürat deyil, real faktıdır”.

Son zamanlar, xüsusən də Azərbaycanla növbəti prezident seçkiləri aprelin 11-nə təyin olunduqdan sonra qeyd edilən mərkəzlərin mərkəli “Azərbaycan layihəsi”ni dövryyəyə buraxdıqlarını diqqətə çatdıran Əli Həsənov bildirib ki, onlar bu işə xarici ölkələrdə müxtəlif vasitələrlə öz təsirləri altında saxladıkları bəzi soydaşlarımızı qoşublar. Qısa zaman kəsiyində bu çirkin kampaniya ifrat həddə çatdığına görə ölkənin informasiya siyasətinə, diaspor nümayəndələri ilə əlaqələrə məsul şəxs kimi mən mövcud durumun kəskinliyi barədə xüsusi bəyanatla çıxış etdim və ölkə ictimaiyyətinə məlumatlandırdım. Fevralın sonunda Niderlandda diaspor nümayəndələri ilə görüşdə, martın əvvəlində isə jurnalistlərin qurultayında çıxışımın məni özümün bu kampaniyaya təşkil edənlərə və icraçılara tutaraq belə antimirli fəaliyyətin Azərbaycan cəmiyyəti tərəfindən heç zaman dəstəklənməyəcəyini bəyan etdim. Bunun ardınca bir neçə gün sonra Mətbuat Şurasının 15 illik yubileyində bir daha bu fəaliyyəti başlayanlara və icraçılara çağırış etdim. Amma təəssüf edirəm ki, onlar bu çirkin fəaliyyəti dayandırmadılar. Novruz bayramı günü mən yenidən, bu dəfə özlərin bizim hakimiyyətə opponent hesab edən qrupların sevimli platforması sayılan Facebook vasitəsilə çıxış etdim. Sevinirəm ki, ard-arda dərc etdiyim bu müraciət və statuslar media nümayəndələri, yaradıcı insanlar, QHT təmsilçiləri - bir sözlə, ölkə ziyallılarının geniş spektri tərəfindən müsbət qarşılandı. Çünki ortada Azərbaycanın milli maraqları, dövlətimizin mənafeyi, xalqımızın mənəviyyatı məsələsi dayanmışdır. Mənim milli ziyallılarımızın belə məqamlarda, xüsusən də dövlətçiliyimizin əsaslarına təhlükə yarananda yüksək vətənpərvərlik göstərəcəklərinə heç bir şübhə yox idi və belə də oldu.

Prezidentin köməkçisi deyib: “Son günlərin müzakirələri həm də xaricə oturmaq anti-Azərbaycan dairələrin aləti qismində çıxış edənlərin, “söyüş makinası”na yem olanların iç üzünü açdı və cəmiyyətə tanıtdırdı. O da gördükdü ki, Azərbaycanın daxilində oturmaq çirkin söyüş müxalifətinə dəstəklənirlər, onların mənəviyyatsız əməllərini bəzi hakimiyyət dairələrinin adına yazaraq Prezidentin komandasına qarşıdurma yaratmaq istəyənlər daha ziyalınə məhəviyyat sahibidirlər. Bu müzakirələrdən sonra əvvəllər barışdırıcı kimi görünməyə çalışanları çıxışlarında, təhlillərində bir həqiqət etiraf olunmağa başlayıb - hədəf, sadəcə, Prezident və onun ailə üzvləri, komandası, o komanda üzvlərindən biri olan mən - Əli Həsənov deyil. Məqsəd Şərq menta-

litətinin incəliyinə hesablanıb - hədəf birinci şəxsin və komandasının müsbət imicini zədələməklə, onlara qarşı kütləvi narazılıq ovqatı formalaşdırmaqla, komanda-daxili qarşıdurma yaratmaqla ölkədəki mövcud sabitliyi pozmağa nail olmaqdır. Bu işin təşkilatçıları və icraçılarını Azərbaycanı suriyalaşdırmaq istəyən “virtual İŞİD” adlandırmaqda haqlı olduğum indi həmin qüvvələrin “ağsaqqalları” tərəfindən dolayısı ilə etiraf olunur”.

Əslində, bunun yeni plan olmadığını vurğulayan Əli Həsənov bildirib ki, hələ Dağlıq Qarabağ münaqişəsi başlayanda erməni lobbiyə öz mənfur arzusuna çatmaq üçün Bakını Beyrutla, Azərbaycanı Livana çevirmək istəyirdi və bunu gizlətmirdi. Həmin qüvvələr və “sapı özümüzəndən olan baltalar” 2003-cü və 2008-ci illərdə ciddi cəhdlə buna çalışdılar. Lakin o dövrə Prezident İlham Əliyevin xalqla birliyinə və dəmir iradəsinə çirpilərək geri çəkildilər. Belələri 2013-cü ildə yeni bir mərkəli plan quraraq, xarici dairələrin köməyi ilə “Milyarderlər İttifaqı” yaradı və “aldanmış kəvəkib”dən istifadə edərək hakimiyyəti ələ keçirməyə cəhd göstərdilər. Xoşbəxtlikdən hər dəfə də bu antimirli ünsürlər Əli Prezidentinin dəmir iradəsi, onun sədaqətli silahdaşlarının yekdil mövqeyi və ən əsası, Azərbaycan xalqının keçilməz müqaviməti ilə üzleşərək necə gəlmişdirlərsə, eləcə də qayıdıb getdilər. Bu gün də onlar yatmayıb, sadəcə olaraq, qəfil yaxalandıqları üçün həziqlənmişdirlər. Odu ki, güman qalır onların daim bacardıqları işə - xayanətə, hiyləyə və bir də söyüşə. Bu dəfə “İvanlaşdırma” termini də dəyişib və “suriyalaşdırma” ilə əvəz olunub.

Prezidentin köməkçisi deyib: “Həzrəti siyasət məsələsinin üzərində bizim dövlətin əsas maraq və mənafeyi, dəyərləri, bütün dünyaya yaşayan soydaşlarımızı birləşdirən azərbaycanlılıq ideyasının tələbi, dövlət təhlükəsizliyimiz, mənsub olduğumuz xalqın milli-mənəvi dəyərləri və milli heysiyyətimiz durur. Özünü azərbaycanlı sayan heç kimin biganə qala bilməyəcəyi dəyərlərimizə haqsız, mərkəli, düşünlümlü, əlaqələndirilən hücum var. Belə hallarda heç birimiz gözəlmə mövqeyi tuta bilmərik. Biz ya ictimai meydana dövlətimizi “Aran”, “Abşeron sultanlığı” adlandırın xain və mərkəli qüvvələrin əlində alətlə çevrilmiş qaragüruhuq ünsürlərə verməli, ya da milli elitani, ölkə ziyallılarını səfərbər edərək bu antiəxlaq ünsürlərinə “dur” deməliyik, insanları yanlış yoldan kəçindirməyi bacarmalıyıq. Buna görə də xalqımız və dövlətimizin firavan gələcəyi naminə fəaliyyət göstərən millət vəkillərimiz, siyasətçilərimiz, alimlərimiz, yazıçılarımız - bir sözlə, ziyalı adını daşıya biləcək hər kəs öz mövqeyini nümayiş etdirməli və biabırçı “söyüş makinası”nı, təhqir qaragüruhuqunu dayandırmalıdır.

Ölkəmizdə mətbuat və söz azadlığının tam təmin olduğunu vurğulayan “Azərbaycan” qəzetinin baş redaktoru, Milli Məclisin deputatı **Bəxtiyar Sadiqov** təəssüflə bildirib ki, bəzi insanlar ölkəmizdə ifadə azadlığının söyüş və təhqir azadlığı kimi istifadə edirlər. Azərbaycandan kənarda yaşayan həmvətənlərimiz xalqımızın milli-mənəvi dəyərlərini, Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsi ilə bağlı həqiqətlərin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması vəzifəsini unutmamalıdır. Söyüş və təhqir heç vaxt mübarizə vasitəsi ola bilməyəcəyini deyən B.Sadiqov bildirib ki, həmin insanların mübarizəni bu üsullarla aparmaları onların əlində heç bir faktın olmadığını göstərir.

Milli Məclisin deputatı **Aqil Abbas** belə hadisələrlə bağlı parlamentdə də müzakirələrin aparıldığını vurğulayaraq deyib ki, Azərbaycanda hansısa bir ölkə haqqında münasibət bildirildə həmin ölkələrin səfirliklərinin dərhal ciddi etirazları ilə qarşılanır. Ona görə də Azərbaycanın xarici ölkələrdəki səfirlikləri həmin dövlətlərin müvafiq qurumlarına ölkəmizdə vətəndaş qarşıdurması yaratmaqla bağlı çağırışlar səsləndirən bu insanların barədə lazımi tədbirlərin görülməsi üçün fəallığı artırmaqlıdır. Çox təəssüf ki, belə insanların Azərbaycanda da var. Bu gün Azərbaycan cəmiyyəti, o cümlədən ziyalılarımız belə şəxslərə qarşı lazımi səviyyədə tutarlı cavab verirlər.

“Şərq” qəzetinin baş redaktoru **Akif Aşırlı** xaricdə yaşayan bəzi azərbaycanlının Azərbaycan, dövlətimizin başçısı və müəyyən dövlət məmurları haqqında təhqiredici ifadələr səsləndirməsini ciddi qınayıb. Bəzi ziyalıların bu insanların dialoqa çağırmaqlarından sonra həmin ziyalıların qarşı da hücumların olması belə insanların ölkəmizə qarşı nə dərəcədə barışmaz mövqe tutduqlarını göstərir. Həmin insanlar Azərbaycan ilə bağlı həqiqətlərin dünya ictimaiyyətinin diqqətinə çatdırılmasını ilə bağlı xaricdə keçirilən tədbirlərdə iştirak etmirlər. Ümumiyyətlə, onların bəzilərini hətta başqa ölkələrin pasportlarını daşıyırlar. A.Aşırlı sosial şəbəkələrdəki bu cür təhdidlərin qarşısının alınmasında onlayn mediadan istifadə mövzusunun tədriş proqramına salınmasının və xaricdə yaşayan azərbaycanlılardan ibarət vətəndaş birliyi xartiyasının yaradılmasının əhəmiyyətini bildirib.

“Yeni Azərbaycan” qəzetinin baş redaktoru, Milli Məclisin deputatı **Hikmət Babaoğlu** deyib ki, global imperializmin silahı qismində yaradılan sosial şəbəkələrdən milli dövlətlərə qarşı yumşaq qüvvə vasitəsi kimi istifadə olunur. Siyasi intellektual mübarizənin əsas komponentlərindən birinin siyasi əxlaq və mədəniyyət olduğunu vurğulayan H.Babaoğlu deyib ki, biz “yumşaq güc” vasitəsilə münasibətləri hüquqi mexanizmlərlə tənzimləməliyik. Belə ki, siyasi

mübarizədə təhqir və söyüşlərdən istifadənin qarşısı hüquqi yollarla alınmalıdır.

Azərbaycan Televiziyaşının informasiya proqramları studiyasının baş direktoru **Faiq Hüsəyev** bildirib ki, tələyüklü məqamlarda cəmiyyətin bütün üzvləri birləşərək yekdil mövqedən çıxış etməlidirlər. Təəssüf ki, xaricdə yaşayan bəzi azərbaycanlılar ölkəmiz haqqında söyüş və təhqirlər yağdıraraq nəyəsə nail ola biləcəklərini düşünlər. Faiq Hüsəyev ziyalıların və jurnalistlərin belə şəxslərə qarşı fəal mübarizə aparmalarının, bu cür halların qarşısının alınması üçün ictimai qınağın təşkil edilməsinin vacibliyini vurğulayıb.

“Olayslar” qəzetinin baş redaktoru **Yunus Oğuz** qeyd edib ki, adətən ölkəmizlə bağlı mühüm ictimai-siyasi hadisələr, seçkilər, xüsusilə beynəlxalq qurumların Azərbaycana dair hesabatlının açıqlanması ərəfəsində xaricdə yaşayan və ələ alınmış bəzi azərbaycanlılar tərəfindən ölkəmiz, dövlətimiz, seçkilər dövründə isə namizədlərə qarşı sistemli şəkildə təhqir və böhtan xarakterli fikirlər səsləndirilir. Biz buna qarşı vahid mövqedən çıxış etməliyik.

Azərbaycan Milli Televiziya və Radio Şurasının sədri **Nuşirəvan Məhərrəmi** ölkəmizin dünyada sabitlik adası olduğunu vurğulayaraq bildirib ki, xaricdə yaşayan bəzi azərbaycanlılar tərəfindən belə böhtan və təhqir kampaniyasının aparılması Azərbaycanı ictimai-siyasi sabitliyin pozulması məqsədinə xidmət edir. Belə insanlar hətta milli mentalitetimizin qırmızı cizgisini keçən ən sərt təhqir və söyüşlərdən istifadə edirlər. Ona görə də cəmiyyətimizin hər bir üzvü, o cümlədən həm QHT, həm də KİV təmsilçiləri belə hallara qarşı ortaq mövqedən çıxış edərək, güclü ictimai qınaq formalaşdırmalıdırlar.

“Günəşəsi.info” saytının baş redaktoru **Pərviz Həşimli** Azərbaycana qarşı böhtan və şəxarakterli təhqiredici fikirlər səsləndirən belə şəxslərin mühüm ictimai-siyasi hadisələr ərəfəsində fəallaşdıqlarını qeyd edib. O, cəmiyyətin bütün üzvlərinin onların bu hərəkətlərinə qarşı sərt mövqedən çıxış etmələrinin vacibliyini bildirib.

“Təzadlar” qəzetinin baş redaktoru **Asif Mərzili** deyib ki, xaricdə yaşayan bəzi azərbaycanlıların ölkəmiz əleyhinə aparıldıqları təhqir və söyüş kampaniyasına qarşı Azərbaycan cəmiyyətindən hər bir üzvü ən sərt və kəskin qınaq nümayiş etdirməlidir. “İki sahil” qəzetinin baş redaktoru **Vüqar Rəhimzadə** Azərbaycan cəmiyyətində qəbul olunmayan, erməniperəst qüvvələrin mövqələrdən çıxış edən həmin insanların ölkəmizdə baş verən ictimai-siyasi proseslərə küçə təfəkkürü ilə yanaşmalarını qara ləkə adlandırdı. V.Rəhimzadə belə şəxslərə qarşı hüquqi müstəvidə sərt mübarizənin aparılmasının vacibliyini qeyd edib.

Milli Məclisin deputatı **Elşən Musayev** bildirib ki, həmin şəxslərin səsləndirdikləri böhtan, şərt, təhqir, eləcə də ölkəmizdə qarşıdurma yaratmaq çağırışları ilə bağlı Azərbaycan Respublikasının Xarici İşlər Nazirliyi həmin dövlətlərin aidiyyəti qurumlarına müraciət edərək lazımi tədbirlərin görülməsini təmin etməlidir.

“Xalq qəzeti”nin baş redaktoru **Həsən Həsənov** xarici ölkələrə sığınan bəzi azərbaycanlıların xalqımıza qarşı mənfəi mövqe tutmalarının, böhtan, təhqir yaydırılmasının cəmiyyətin hər bir üzvünün sərt narazılığına səbəb olduğunu bildirib. Hüquq mühafizə orqanları belə şəxslərə qarşı Azərbaycan qanunvericiliyinə uyğun olaraq la-

zımi tədbirlər görməli, İnterpolə müraciət etməlidirlər. Həsən Həsənov təəssüflə bildirib ki, öz xalqı və dövləti əleyhinə təhqirlər səsləndirən belə azərbaycanlılar xalqımıza qarşı soyqırımları törətmiş erməni liderləri barədə etiraz bildirməyiblər.

“Bakinski raboqi” qəzetinin və “1news.az” saytının baş redaktoru **Rəhman Hacıyev** həmin şəxslərin müəyyən qüvvələrin sifarişlərini yerinə yetirdiklərini bildirib. Azərbaycan dövlətinin internetdən istifadəyə son dərəcə liberallıq davrandığını vurğulayan R.Hacıyev deyib ki, son zamanlar super dövlətlər tərəfindən sosial şəbəkələrdəki məlumatlardan müəyyən təsir və təzyiq vasitəsi kimi istifadə olunur. Buna görə də sosial şəbəkələrdən və internetdən istifadəyə nəzarət gücləndirilməlidir.

“Gündəlik Teleqraf” media qrupunun rəhbəri **Aynur Camalqızı** ölkəmiz əleyhinə çağırışların yer aldığı cərxların sosial şəbəkələrdən, o cümlədən “Youtube” sosial şəbəkəsindən çıxarılması ilə bağlı rəhbərlik etdiyi media qurumu tərəfindən görülməli işlərdən danışıb. O, hüquq mühafizə orqanlarının belə hallarla bağlı lazımi tədbirlərin görülməsini və cəmiyyətin hər bir üzvünün, xüsusən də ziyalıların kəskin mövqe bildirmələrinin vacibliyini qeyd edib.

“Yeni Məsvat” qəzetinin baş redaktoru **Rauf Arifoğlu** xaricdə yaşayan azərbaycanlıların ölkəmiz əleyhinə çıxış etmələrinin əslində böyük qüvvələrin Azərbaycan dövlətinə qarşı həyata keçirmək istədikləri mərkəli planın tərkib hissəsi olduğunu deyib. Bildirib ki, bu gün Azərbaycanda mövcud olan möhkəm ictimai-siyasi sabitliyi pozmaq istəyən qüvvələr həmin şəxslərdən istifadə edirlər. Təsəffüf deyil ki, buna görə də həmin qüvvələr Azərbaycanı sabitliyin əsas dayacağı olan xalq-iqtidar həmrəyliyinə hədəfə alırlar.

Azərbaycan Demokratik Tələbə Gənclər Təşkilatının sədri **Asif Əsgərlı** bəzi şəxslərin xalqımızın milli-mənəvi və əxlaqi dəyərlərini hədəfə almalarını, ölkəmizə qarşı mənfəi mövqe tutmalarını barbarlıq nümunəsi adlandırdı. O, xaricdə yaşayan bəzi azərbaycanlıların ölkəmizin əleyhinə çıxış etmələrinin erməniperəst qüvvələrin maraqlarına xidmət etdiyini bildirib.

Müzakirələrə yekun vuran Prezidentin köməkçisi **Əli Həsənov** jurnalistlərin cəmiyyətin avanaqır qüvvəsi olduğunu vurğulayaraq, fəal vətəndaşlıq və ziyalı mövqeyinə görə minnətdarlığını bildirib. Azərbaycan dövlətinin sağlamlıq və peşəkar jurnalistlərə güvəndiyini deyən Əli Həsənov bildirib ki, ölkədə ictimai rəyi formalaşdırın, milli elitani hərəkətə gətirən peşəkar jurnalistlərin olması çox əhəmiyyətlidir.

Əli Həsənov qeyd edib ki, bu gün Azərbaycanda dövlət siyasətinin həyata keçirilməsinin, onun uğurlu inkişafının və xaricdə təmsil olunmasının qərantı Azərbaycan Prezidentidir. Azərbaycan siyasətinin gücü onun xalqın əksəriyyəti tərəfindən dəstəklənməsi, milli iradəyə söykənməsidir. Bu tədbirin məqsədi Azərbaycan dövləti ilə bağlı mərkəli planların həyata keçirməyə çalışan qüvvələrə qarşı jurnalistlərin mövqeyini ifadə etməkdir. Tədbirdə Azərbaycan dövlətçiliyinin və milli maraqlarının əsas sütunlarının sarsılmasını cəhdlərinə qarşı mübarizə yollarının müzakirə edildiyini vurğulayan Prezidentin köməkçisi deyib ki, xalqımız ölkəmizdə sabitliyin inkişafını istəməyən, Azərbaycanın enerji resurslarında maraqları olan qüvvələrən öz niyyətlərini həyata keçirmələri imkan verməyəcək.

AZƏRTAC

Sorğu:

Azərbaycanda prezident seçkiləri ilə bağlı kampaniyaya əhəli arasında maraq kifayət qədər böyükdür

“OpinionWay” təşkilatı və “Vətəndaş Cəmiyyəti Uğrunda” Müstəqil Məsləhət və Yardım Mərkəzi prezident seçkiləri ərəfəsində keçirdiyi rəy sorğusunun nəticələrini açıqlayır

Fransanın “OpinionWay” Sosioloji Tədqiqatlar İnstitutu “Vətəndaş Cəmiyyəti Uğrunda” Müstəqil Məsləhət və Yardım Mərkəzi ilə birlikdə prezident seçkiləri ərəfəsində Azərbaycanı ictimai-siyasi və sosial-iqtisadi vəziyyətdə qiymətləndirilmiş, habelə əhəlinin seçkilərdə iştirakına maraq səviyyəsini öyrənilməsi məqsədilə cari ilin mart ayında sosioloji sorğu keçirib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, martın 30-da sorğunun nəticələri elan olunub. “OpinionWay” təşkilatının nümayəndəsi Bruno Janbart bildirib ki, sorğuya Naxçıvan Muxtar Respublikasının ərazisi və işğal olunmuş rayonların istisna olunmaqla respublikanın digər şəhər və rayonlarında yaşayan və yaşı 18-dən yuxarı olan 1200 respon-

dent cəlb olunub.

Sorğuda iştirak edəcək respondentlərin müəyyənləşdirilməsi cins, yaş qrupu və yaşayış məntəqələrinin tipləri (şəhər və kənd) üzrə kvotalar təbiiq edilməklə çoxmərhələli təsadüfi seçmə metodologiyası əsasında aparılıb. Sahə işləri bu tip tədqiqatlarda geniş təcürbi bilik və bacarıqlara malik tədqiqat qrupu tərəfindən strukturlaşdırılmış sorğu anketindən istifadə edilməklə üz-üzə müsahibə formasında həyata keçirilib.

Sorğuda iştirak edən respondentlərin 48,1 faizini kişilər, 51,9 faizini qadınlar təşkil edib. Respondentlərin 15,6 faizi 18-24, 24,5 faizi 25-34, 33 faizi 35-49, 18,5 faizi 50-64 yaş, 8,4 faizi isə 65 yaş və daha yaşlı qruplara aid olub.

Respublikadakı mövcud iqtisadi vəziyyətin qiymətləndirilməsi məqsədi daşıyan suala respondentlərin 45,9 faizi vəziyyətin əvvəlki illərə nisbətən daha da yaxşılaşdığı, 23,4 faizi dəyişməz qaldığı, 11,7 faizi isə pəsə doğru dəyişdiyi qənaətinə olduqlarını bildirib. Bir sıra ictimai, siyasi və iqtisadi məsələlərlə bağlı mövcud vəziyyətin nə dərəcədə qənaətbəxş olduğunu öyrənmək üçün respondentlərə verilmiş suala rəyi soruşulanların 67,6 faizi milli təhlükəsizlik, 66,1 faizi iş imkanlarının mövcudluğu, 60,4 faizi isə cinayətkarlıqla mübarizənin onları qane etdiyini vurğulayıb.

Sorğu zamanı respondentlərin 68,9 faizi Azərbaycanda mövcud siyasi sistemin fəaliyyətindən razı, 15,4 faizi isə narazı olduğunu göstərib. Rəyi soruşulanların 15,7 faizi sualı cavablandırmaqda çətinlik çəkib.

Prezident İlham Əliyevin ölkə başçısı kimi vəzifəsinin icrası sizə nə dərəcədə qane edir” sualına rəyi soruşulan respondentlərin 81,4 faizi bu məsələnin onları qane etdiyini, 11,2 faizi isə qane etmədiyini göstərib. Respondentlərin 7,4 faizi bu sual ilə bağlı hər hansı münasibət bildirməkdə çətinlik çəkdiyini bildirib.

Sorğunun nəticələri onu söyləməyə imkan verir ki, əhəli arasında prezident seçkiləri ilə bağlı aparılan kampaniyaya maraq kifayət qədər böyükdür. Belə ki, respondentlərin 78,2 faizi bu kampaniya ilə bağlı maraqlı olduğunu qeyd edib. Sorğuda iştirak edənlərin 15,2 faizi seçki kampaniyası ilə ümumiyyətlə maraqlanmadığını göstərib, 6,6 faizi isə sualı cavablandırmıqdan imtina edib.

Seçkilərdə iştirak edib-etməyəcəkləri ilə bağlı su-

al cavablandıran respondentlərin 80,5 faizi qarşıdan gələn seçkilərdə iştirak edəcəyini, 12,7 faizi isə iştirak etməyəcəyini bildirib. Respondentlərin 6,8 faizi seçkidə iştirakları ilə bağlı hələ yekun qərar qəbul etmədiyini göstərib.

“Aprelin 11-də keçiriləcək prezident seçkiləri bu gün keçirilsəydi hansı namizədə səs verərdiniz?” sualına cavabda sorğuda iştirak edən respondentlərin 83,4 faizi İlham Əliyevi seçib. Rəyi soruşulanların 12 faizi seçki kampaniyasında iştirak edən digər 7 nəfərə səs vermək niyyətini bildirib. Respondentlərin 1,9 faizi namizədlərdən heç birinə səs vermək istəmədiyini, 2,7 faizi isə bununla bağlı hazırda hər hansı bir fikri olmadığını göstərib.

AZƏRTAC

Azərbaycan Hökuməti ilə BMT-nin Qaçqınlar üzrə Ali Komissarlığı arasında əlaqələr uğurla davam etdirilir

Baş nazirin müavini, Qaçqınların və Məcburi Köçkünlərin İşləri üzrə Dövlət Komitəsinin sədri, Beynəlxalq Humanitar Yardım üzrə Respublika Komissiyasının sədri Əli Həsənov martın 30-da BMT-nin Qaçqınlar üzrə Ali Komissarlığının Azərbaycanı nümayəndəliyinin rəhbəri Furio de Angelis ilə görüşüb. Dövlət Komitəsindən AZƏRTAC-a bildiriblər ki, görüşdə Azərbaycan Hökuməti ilə BMT-nin Qaçqınlar üzrə Ali Komissarlığı arasında əlaqələrin yaxşılaşdırılması və bu əlaqələrin bu gün də uğurla davam etdirildiyi vur-

ğulanıb.

Azərbaycanın qazandığı uğurlardan, ölkəmizdəki qaçqın və məcburi köçkün problemlərinin həlli istiqamətində dövlətin həyata keçirdiyi tədbirlərdən danışan Baş nazirin müavini Azərbaycanın bütün ölkələrlə, beynəlxalq təşkilatlarla qarşılıqlı əməkdaşlığa xüsusi önəm verdiyini deyib.

Cocuq Mərcanlı kəndinin bərpası ilə bağlı Sərəncamın, məcburi köçkünlərin öz doğma yurdlarına geriyyə qaytmasının böyük tarixi əhəmiyyət kəsb etdiyini deyən Furio de Angelis kənd sakinlərinin geriyyə qayıdışından sonra BMT QAK-ın Azərbaycanı nümayəndəliyi tərəfindən 2017-ci ildə

Cəbrayıl rayonunun Cocuq Mərcanlı kəndində keçirilən qiymətləndirmənin nəticələrindən danışdı. Furio de Angelis gələcəkdə məcburi köçkünlərlə bağlı bir sıra layihələrin həyata keçirilməsini planlaşdırdıqlarını söyləyib.

BMT QAK-ın Azərbaycanı nümayəndəliyinin fəaliyyətə başladığı müddətdən bəri ölkəmizdəki qaçqın və məcburi köçkünlərin problemlərinin həlli ilə bağlı davamlı və şəffaf şəkildə müxtəlif layihələr həyata keçirməyə yardımçı olduğunu deyən Əli Həsənov gələcəkdə nəzərdə tutulan layihələrlə bağlı tövsiyələrini bildirib.

AZƏRTAC

31 Mart soyqırımı qan yaddaşımızda

(əvvəli 1-ci səhifədə)

Təsədüfi deyil ki, peşəkar inqilabçı V.İ.Lenin "Bakı neft, işıq və enerjidir" deyirdi və bu sözlərin mahiyyətində işğal məqsədi aydın görünürdü. Bu siyasətin hərəkətverici mexanizmində, ermənilərin də öz məqsədlərinə nail olması imperiya maraqlarına kombine edilmişdi. Lakin erməni xislətindəki qeyri-insanilik, qəddarlıq və barbarlıq o qədər yüksək idi ki, etnik təmizləmə prosesinin gizlədilməsini qeyri-mümkün etdi və rəyakar irqçi Stepan Şaumyanın aşağıdakı sözləri mart qırğınının törədilməsinin sürurlu olğunu tam aşkar göstərdi: "Bizim süvari dəstəsi ilə silahlı hücum cəhdindən bəhanə kimi istifadə edib, bütün cəbhə boyu hücum keçdi. Bizim 6 min nəfərə qədər silahlı qüvvəmiz vardı. Eyni zamanda Daşnaksütyunun da 3-4 minə qədər milli dəstələri vardı. Onların iştrəkil və təndəş müharibəsinə milli qırğın xarakterini verdi və bundan qaçmaq mümkün deyildi. Biz buna sürurlu olaraq getdik. Əgər onları Bakıda qələbə qazansaydılar, səhər Azərbaycanın paytaxtı elan edilərdi".

Martın 30-da axşam saat 5-də Bakıda ilk atəşlər açıldı və soyqırımı başladı. Ermənilər mart qətləminə qarşıbaq Türkiyənin Ərzurum əyaləti yaxınlığında - Taşilyaylada 3.000 mülki türk qətlə yetirən 7.000 erməni əsgərinin müxtəlif cəbhələrdən Bakıya gətirmişdilər. Bundan başqa, mehiz S.Şaumyanın rəhbərliyi və təşkilatçılığı ilə "Qizil Qvardiya" adlı ordu da ermənilərdən ibarət idi. Qabaqcadan hazırlanan anlaşma əsasında bolşevik-erməni koalisiyonu S.Şaumyanın da ifadə etdiyi kimi savaşla hər cür hazırlanmış, Sovet Rusiyasından ağır silahlar da alındı. Beləliklə, təcridatın dirnağadək silahlanması bu vəhşi koalisiya qüvvələri bütün cəbhə boyu hücumu keçdi. Təkcə erməni əsgərləri deyil, Bakıdakı ermənipərəst qüvvələr də bu soyqırımına qoşuldular. Onlar müsəlmanların evlərinə basqınlar edər, insanları öldürür, 3-4 günlük körpələri

bələ xəncərlə qətlə yetirir, hamıla qadınların bətnini yırtır, körpəni çıxarıb süngüyə keçirir, formalaşmış körpənin başını kəsirlər. Müsəlman kişi və qadının küreyində samovar qaynadırdılar. Bu vəhşi, yırtıcı heyvan xislətindən inanılmaz dərəcədə aşağı mənəviyyatlı dəstələr keçdikləri yerdə hər cür ağılaşmaz barbarlıqlar törədirdilər. Belə vəhşiliklər İrəvandan tutmuş Azərbaycanın bütün bölgələrində törədilmişdir. İnsan sifəli yırtıcı irqçilər bu sadizm və barbarlıqla da qürurlanırdılar. Məsələn, Tuz kəndində bütöv bir hovuz kəsilmiş müsəlman başları ilə doldurmuş, sağ qalanları isə suyun üzünü örtmüş qanlı su ilə dəstəmə almışa məcbur etmişdilər. Şamaxıda mart ayında 200 nəfər qız, gəlin, uşağın namusuna toxunub, sonra məsciddə doldurub diri-diri yandırmışdılar. Qanlı aksiyada Daşnaksütyun partiyası və Erməni Milli Şurası, Bakıdakı erməni kilsəsi Bakı Sovetinin tərəfində idilər. Bu etnik təmizləmədə neinki erməni siyasətçilərinin, erməni ziyalıların da xisləti tam aydın oldu, belə ki, bu "mədəniyyət nümayəndələri" Bakı Soveti tərəfindən döyüşə qoşulmuşdular. Dörd gündə 40 minə yaxın türk-müsəlman, hətta erməni yaşamayan Qubada təxminən 2000 yəhudi də məhv edildi. Kütləvi qırğınların gedişində azərbaycanlılara məxsus ictimai binalar, milli rəmlər və mədəniyyət ocaqları dağıdıldı, bu, ermənilərin törətdiyi milli-mədəni varlığın silinməsi prosesi idi. "Açıq söz", "Kaspi" qəzetlərinin redaksiyaları, fəaliyyəti ilə bütün Şimali Qafqazda, Azərbaycan türklərinin ictimai həyatında mühüm rol oynayan, maddi və mənəvi köməyi ilə ictimaiyyetdə məşhur olan Müsəlman Xeyriyyə Cəmiyyətinin yerləşdiyi "İsmailiyyə" binası yandırıldı, məscidlər top atəşinə tutuldu, Təzəpir məscidinin minarələri ağır zədə aldı. Aprelin 2-də gecə yarıdakı davam edən bu soyqırımında on minlərlə azərbaycanlı öldürüldü. Erməni-bolşevik cəlladları heç kimə, hətta uşaqlara, qocalara

bələ aman vermirdilər. Saç-saxa bağlanan türk qadınları qılpaq şəkildə küçələrdə gəzdirlirdi. Bu, ermənilərin ily-ranc, alçaq, barbar xislətlərinin aşkar nümayişidi idi. Şamaxı, Quba, Xaçmaz, Hacıqabul və Salyanda da hərbi cinayətlər törədildi. Bakıda qətlə yetirilənlərin sayı haqda müxtəlif rəqəmlər deyilir. Amma deyilən bütün saylar mart qırğınının nə qədər dəhşətli, acımasız, geniş məkənda qətləmin olduğunu çox aydın təsdiq edir. Dəlil kimi, deyək ki, İngilis arxivlərini öyrənən türk tarixçisi Salahi Sonyel 1918-ci ilin martında 8-12 min, ABŞ tarixçiləri C. və K.Mak-kartilər isə 1918-ci il martın 30-dan aprelin 1-dək Bakıda ermənilərin 8 mindən 12 mindək müsəlmanı öldürdüyünü və şəhərin türk əhalisinin yarısının didərgin düşdüyünü yazırlar. Bəzi mənbələrə görə, həmin vaxt 60 min Azərbaycan türkü qaçqına çevrilmişdi. Bu proses ermənilərin tarixin ən mühüm dövrlərində yaranan şəraitdən, böyük siyasi qüvvələrin maraqlarından sui-istifadə edərək öz mənafələrini necə qeyri-insani üsullarla və bütün beynəlxalq hüquq normalarını tapdalayaraq reallaşdırılmağa çalışdığıqdan aydın göstərir. İngilis Peter Hopkirk "Bitməyən oyun" adlı əsərində bu regionda baş verən siyasi oyunlara aydınlıq gətirir və yazır ki, ingilislər alman və türklərin Hindistana gedən yolunu kəsmək, ruslar zəngin Bakı neftinə sahib çıxmaq, ermənilər isə zəngin Azərbaycan torpaqlarına sahib olmaq istəyirdilər. İstər 1905-ci il, istər 1918-ci il, istərsə də 1988-ci illərdə ermənilər törətdiyi soyqırımları dünya üzərinin dəyişməsi vaxtlarına təsadüf edir. Biz bir xalq olaraq bu tarixi həqiqəti, ermənilərin bu gün də davam edən torpaq iddialarını, irqçi, milli eqoist, neofaşist təbliğatlarını, ermənilik xislətlərini nəzərə almasaq, bu yalan tarixlərini, dezinformasiyalarını ifsa etməsək faciə yenidən törəne bilər. Biz hər an yadda saxlamalıyıq ki, həmin 1918-ci ildə minlərlə günahsız dinc, mülki əhalini yalnız müsəlman və türk

olduqlarına görə məhv, erməni erməni Dro və Nijdəyə, Qarabağ müharibəsində məhv edilmiş erməni beynəlxalq terrorçusu Monte Melkonyana və başqalarına Ermənistanə həykel qoyulmuş, dərsliklərə salınmış, onlardan film çəkilmişdir.

Azərbaycan öz müstəqilliyini bərpa etdikdən sonra ulu öndər Heydər Əliyevin təşəbbüsü ilə 31 Mart soyqırımına hüquqi-siyasi qiymət verilib. Bu kütləvi və amansız qırğın aktı erməni qəsbkarlarının Azərbaycan xalqının varlığını, dövlətçiliyini, dövlət müstəqilliyi uğrunda mücadiləsi, ərazi bütövlüyünü hədəf almış məqsədyönlü irticaçı siyasətinin növbəti qanlı səhifəsi olmaqla, həm də bütün insanlığa qarşı cinayətdir və bəşər tarixində insanlığa qara ləkədir. Ümmumilli lider Heydər Əliyev 1998-ci il martın 26-da imzaladığı "Azərbaycanlıların soyqırımı haqqında" Fərmanla hər il 1918-ci il martın 31-i ermənilərin törətdiyi həmin kütləvi qırğınları "Azərbaycanlıların Soyqırımı Günü" kimi qeyd olunur. 31 Mart soyqırımının 100 illiyi ilə bağlı Prezidenti İlham Əliyevin imzaladığı Sərəncamda isə ötən illər ərzində aparılmış araşdırmalar sayəsində çoxlu sayda yeni faktlar və sənədlər toplanmış, Quba şəhərində kütləvi məzarlıq aşkar olunması nəticəsində soyqırım qurbanlarının daha çox, coğrafiyasının daha geniş olduğunu təsdiq davamlı tədqiqatə ehtiyac olduğu, bu barədə dünya ictimaiyyətinə sənəd və faktlarla məlumat verilməsi, 100 illiklə əlaqədar tədbirlərin keçirilməsi və Əlaqədar Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisinə soyqırımın 100 illiyi ilə bağlı xüsusi iclasın keçirilməsi tövsiyə edil-məsi qərara alınmışdır. Vurğulamaq lazımdır ki, bu fərman qan yaddaşımıza yazılacaq bütün bu hadisələrə aşkara çıxarmaq və nəsilədən-nəsilə ötürmək, xalqımızın varlığını pasport olan tariximizə yaşatmaq üçün mühüm əhəmiyyətə malikdir.

Ataş CƏBRAYILOV, "Respublika".

Azərbaycanlıların soyqırımının 100 illiyi ilə əlaqədar Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin Bəyanatı

1918-ci ilin mart-aprel aylarında Bakı Sovetinin mandatı altında fəaliyyət göstərən daşnak-bolşevik silahlı dəstələri tərəfindən Azərbaycan xalqına qarşı xüsusi qəddarlıqla törədilmiş soyqırımı cinayətlərindən 100 il keçir. O dövrdə Bakı şəhərində, eləcə də Bakı quberniyasına daxil olan digər şəhər və qəzalarda on minlərlə dinc sakinin etnik və dini mənsubiyyətinə görə məhv edilməsi, yaşayış məntəqələrinin dağıdılması, mədəniyyət abidələrinin, məscidlərin və digər ibadət yerlərinin, qəbiristanlıqların yerlə-yeksan edilməsi "böyük Ermənistan" xülyası naminə erməni şovinistlərinin xalqımıza qarşı mərhələ-mərhələ həyata keçirdikləri etnik təmizləmə siyasətinin ən qanlı səhifələrindən birini təşkil etmişdir.

Bakı quberniyasında başlanan kütləvi qətlər və talanlar daha sonra Qarabağda, Zəngəzurdə, Naxçıvanda, İrevanda, Göycəyə və digər bölgələrdə davam etdirilmişdir. Yüz minlərlə azərbaycanlı erməni şovinistlərinin vəhşilik əməllərinin qurbanı olmuşdur. Təkcə 1918-ci ilin mart-iyul aylarında Bakıda, Şamaxıda, Qubada, Muğanda, Lənkəranda, Göycəyda erməni müstəşkil silahlı dəstələri 50 mindən çox azərbaycanlı qətlə yetirmişlər. Şamaxı qəzasının 110 kəndi, Quba qəzasının 167 kəndi, Qarabağın 150-dən çox kəndi, Zəngəzur qəzasının 115 kəndi, Qars vilayətinin 98 kəndi dağıdılmış, yandırılmış, talan edilmiş, dinc əhaliyə cinsinə və yaşına fərq qoyulmadan qəddarcasına divan tutulmuşdur. Azərbaycan tarixi torpaqlarına daxil olan İrəvan şəhərində və onun ətrafında 199 kənd yerlə-yeksan edilmiş, 132 min azərbaycanlı məhv edilmişdir.

Qeyd etmək lazımdır ki, 1918-ci ilin qanlı hadisələri zamanı Gəncədə, Qubada və Azərbaycanın digər bölgələrində türk-müsəlman əhali ilə birlikdə, 3 minə qədər yəhudi də erməni quldur dəstələri tərəfindən vəhşicəsinə qətlə yetirilmişdir.

Məlum olduğu kimi, çar Rusiyasının süqutundan sonra 1918-ci ilin mayında Cənubi Qafqaz ərazisində üç müstəqil dövlət - Gürcüstan, Azərbaycan və Ermənistan respublikalarının yaradılması elan edilmişdi. Yaradıldığı ilk gündən Ermənistan (Ararat) Respublikası qonşularına qarşı əsassız ərazi iddiaları irəli sürməyə başladı. Ermənistan hökumətinin göstərişi ilə hərəkət edən silahlı quldur dəstələri azərbaycanlıları yaşadığıqlar ərazilərdə dinc əhaliyə qarşı dəhşətli soyqırımı aktları törədirdi, yerli əhalini yaşadığıqlar yerlərdən zorla qovub çıxarırdılar.

Azərbaycan hökuməti Ermənistanın əsassız iddiaları ilə bağlı mübahisəli məsələləri danışıqlar yolu ilə nizama salmağı təklif edirdi. Ermənilərin siyasi mərkəzi kimi nəzərdə tutulan Gümrü şəhəri hələ onların nəzarətindənkənərdə olduğuna görə Ermənistan hökuməti İrəvanın paytaxt kimi istifadə edilmək üçün ona verilməsi xahişi ilə Azərbaycan Milli Şurasına müraciət etmişdi. Azərbaycan Milli Şurası 1918-ci il 29 may tarixli iclasında İrəvan şəhərinin və onun ətrafındakı ərazilərin Ermənistan Respublikasına verilməsi məsələsinə baxaraq bu barədə qərar qəbul etmişdi.

Həmin qərarı qəbul edərkən Milli Şuranın üzvləri Ermənistan Respublikasının digər Azərbaycan torpaqları barədə iddialardan əl çəkəcəyi, Ermənistan hökumətinin dəstək alan quldur dəstələrinin dinc azərbaycanlılara qarşı törətdikləri qırğınlara son qoyulacağı, yerli azərbaycanlı əhalinin təhlükəsizliyinin təmin ediləcəyi və doğma yurd-yuvalarından didərgin salınmış azərbaycanlıların evləli yaşayış yerlərinə qaytmasına şərait yaradılacağı barədə Ermənistan hökumətinin öz üzərinə öhdəlik götürdüyünə əsaslanmışdılar.

Təəssüf ki, Azərbaycan tərəfinin bu xoşməramlı addımı da Ermənistan Respublikasının rəvac verdiyi dövlət terrorizmi və soyqırımı aktlarının qarşısını ala bilmədi. Əzəli Azərbaycan torpaqlarında demografik vəziyyəti erməni əhalinin xeyrinə dəyişdirmək üçün törədilən kütləvi qırğınlar və talanlar daha da genişləndirildi. Təkcə bir faktı qeyd etmək kifayətdir ki,

1918-ci ilin yay və payızında Zəngəzur qəzasında 115 kənd məhv edildi, 10 minə qədər azərbaycanlı öldürüldü, 50 min nəfər yurd-yuvasından didərgin salındı. Məlum faktdır ki, erməni cəza dəstələrinin vəhşilikləri nəticəsində ovaxtkı İrəvan quberniyası ərazisində yaşayan azərbaycanlı əhalinin sayı 1916-cı ildəki 375 min nəfərdən 1922-ci ildə cəmi 70 min nəfərə enmişdi.

Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin Nazirlər Şurası 1918-ci ilin iyul ayında azərbaycanlılara qarşı soyqırımı cinayətlərinin aradanırlması məqsədilə Fövqəladə Təhqiqat Komissiyası yaratmışdı. Komissiya mart soyqırımını, ilkin mərhələdə Şamaxıdakı vəhşilikləri, İrəvan quberniyası ərazisində ermənilərin törətdikləri ağır cinayətləri araşdırmışdı. Lakin Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin süqutu bu işin başa çatmasına imkan vermədi.

Sovetlər Birliyinin mövcudluğu dövründə erməni şovinistlərinin Azərbaycan xalqına qarşı soyqırımı cinayətlərini ört-basdır etmək və unudurmaq, tarixi realıqları saxtalaşdırmaq üçün planlı tədbirlər həyata keçirilmişdir. Yalnız SSRİ-nin dağılmasından və Azərbaycan Respublikasının müstəqilliyinin bərpasından sonra tarixi həqiqətlər üzə çıxmış üçün əlverişli şərait yaranmışdır.

Bu istiqamətdə ilk qanunvericilik təşəbbüsü Azərbaycan xalqının ümmumilli lideri Heydər Əliyev tərəfindən irəli sürülmüşdür. Onun dövlət başçısı kimi 1998-ci il martın 26-da imzaladığı "Azərbaycanlıların soyqırımı haqqında" Fərman tariximizdə bu qaranlıq səhifələrinə işıq salan ilk rəsmi sənəd olmuşdur. Bu mühüm sənədə Azərbaycanın XIX əsrdə zorakılıqla parçalanmasından sonra azərbaycanlılara qarşı bəşər tarixində görünməyən vəhşiliklərə həyata keçirilmiş kütləvi qırğınların - soyqırımlarının ilk dəfə rəsmən adı çəkilmiş, erməni şovinist dairələri və onların dəstəkləyən böyük dövlətlər tərəfindən Cənubi Qafqaz miqyasında azərbaycanlı əhaliyə qarşı aparılmış etnik düşmənçilik siyasətinin kökləri açılmış, "böyük Ermənistan" xülyasını həyata keçirməyin əsas və real yolu tarixboyu bu ərazilərin yerli sakinləri olmuş azərbaycanlıların məhv edilməsində, köçürülməsində, onların tarixi və mədəniyyət abidələrinin dağıdılmasında, yer adlarının dəyişdirilməsində görülmüş antiəzərbaycan qüvvələrin mənfur əməllərinə siyasi qiymət verilmişdir. Fərmana əsasən, 31 mart günü son yüz ildən artıq dövrdə erməni millətçilərinin xalqımıza qarşı törətdikləri vəhşiliklərin qurbanı olmuş günahsız insanların xatirəsinə ehtiram əlaməti olaraq Azərbaycanlıların Soyqırımı Günü elan edilmişdir.

Məlum olduğu kimi, XVIII əsrin birinci yarısındaq Səfəvi və Əfşarlar dövlətlərinin mühüm tərkib hissəsi olan Azərbaycan həmin əsrin ortalarından xırda dövlətlərə - xanlıqlara parçalanmışdı. Bu xanlıqlar siyasəti, iqtisadi və hərbi baxımdan son dərəcə zəif olduqlarına görə Cənubi Qafqazı ilhaq etməyə çalışan çar Rusiyasının öz işğalçılıq siyasətini həyata keçirməsi üçün əlverişli hədəf halına gəlmişdilər.

XIX əsrin əvvəllərində Rusiya ilə İran arasında uzun sürən müharibələr nəticəsində İran çayından şimalda yerləşən Azərbaycan xanlıqları mərhələ-mərhələ Rusiya imperiyasının tərkibinə qatılmışdır. Rusiya ilə İran arasında 1806-1813-cü illərin müharibəsinə yekun vuran Gülistan sülh müqaviləsinə əsasən, Gəncə, Qarabağ, Şəki, Şirvan, Bakı, Quba, Dərbənd, Lənkəran xanlıqları və digər ərazilər Rusiyaya ilhaq olunmuşdur.

Həmin müqavilənin şərtlərinə görə, çar Rusiyası Azərbaycanda möhkəmlənsə də, regiona tam nəzarət edə bilmirdi. Şimali Azərbaycanın bütünlüklə işğal edilməsi zərurəti İrəvan və Naxçıvan xanlıqlarının da zəbt olunmasını tələb edirdi. 1826-1828-ci illərin Rusiya-İran müharibəsindən sonra bağlanmış Türkmənçay müqaviləsinə əsasən, İrəvan və Naxçıvan xanlıqları da bütünlüklə Rusiya imperiyasının ərazisinə qatılmışdır.

Təsədüfi deyildir ki, müqavilənin imzalanmasından cəmi bir ay sonra Rusiya çarı I Nikolay İrəvan və Naxçıvan xanlıqlarının yerində yeni inzibati ərazi vahidi yaradılması və onun "Erməni vilayəti" adlandırılması haqqında fərman imzalamışdır. Qeyd edilməlidir ki, İrəvan xanlığı Ağrı düzənliyi, Dərələyəz və Göycə gölü arasındakı torpaqlarda yerləşirdi və onun əhalisinin böyük əksəriyyətini azərbaycanlılar təşkil edirdi.

1840-cı ildə çar Rusiyasında aparılmış yeni ərazi islahatları nəticəsində "Erməni vilayəti" ləğv edilmiş, onun əvəzinə İrəvan qəzası yaradılmışdır. Doqquz il sonra İrəvan, Aleksandropol, Naxçıvan, Ordubad və Yeni Bəyazid qəzalarından ibarət İrəvan quberniyası təşkil edilmiş və bu inzibati ərazi bölgüsü 1917-ci ilə qədər dəyişməz qalmışdır.

Cənubi Qafqazda aparılan müstəmləkəçilik siyasətinin tərkib hissələrindən birini bölgənin demografik vəziyyətinin dəyişdirilməsi təşkil edirdi. İşğal olunmuş ərazilərdə öz daşqınları möhkəmləndirmək üçün çar Rusiyası İrəvandan və Osmanlı imperiyasından xristian ermənilərin Cənubi Qafqaza köçürülməsinə dair irimiqyaslı və uzunmüddətli planın həyata keçirilməsinə başlamışdı. Türkmənçay müqaviləsinə İrəvan yaşayan ermənilərin işğal olunmuş Azərbaycan torpaqlarına kütləvi surətdə köçürülməsi barədə ayrıca bir maddənin daxil edilməsi çar hökumətinin bu məsələyə nə qədər ciddi əhəmiyyət verdiyinə dəlilətdir. Təkcə 1829-1831-ci illərdə keçmiş İrəvan və Naxçıvan xanlıqlarının ərazisinə İrəvandan 40 minə yaxın erməni köçürülmüşdür.

1828-1829-cu illərin Rusiya-Türkiyə müharibəsi nəticəsində imzalanmış Ədirnə müqaviləsinin 13-cü maddəsinə əsasən, 1831-ci ilin aprel ayında Ərzurumdan, Ərdəhandan, Qarsdan, Bəyaziddən və Osmanlı imperiyasının digər yaşayış məntəqələrindən 100 mindək erməni gətirilib Azərbaycan torpaqlarında yerləşdirilmişdir.

Ümumən XX əsrin əvvəllərindənkə İrəvandan və Türkiyədən Şimali Azərbaycan ərazisinə 1 milyon çox erməni köçürülmüşdür. Ermənilərin Azərbaycanda məskunlaşdırıldığı yerlərdə erməni kilsələrinin fəaliyyətinə əlverişli şərait yaradılırdı. 1836-cı ildə çar hökuməti Azərbaycan-alban kilsəsinə, o cümlədən Qarabağdakı alban xristian kilsəsinə erməni qriqorian kilsəsinə tabe etdi. Bundan sonra Cəmiədzin erməni kilsəsi albanların etnik-mədəni irsini, alban ədəbiyyatını və tarixini öz adına çıxaraq mənisədi. Belə ki, alban ədəbiyyatına və tarixinə aid əsərlər köklü dəyişikliklər edilməklə, erməni dilinə tərcümə olundu, onların alban dilində yazılmış əli nüsxələri məhv edildi. Həmin əsərlər arasında Azərbaycan tarixi üçün böyük əhəmiyyət kəsb edən "Albanların tarixi" əsəri də vardı.

Ermənilərin kütləvi surətdə köçürülməsi, yerli sakinlərlə müqayisədə onlara xüsusi hüquq və imtiyazların verilməsi azərbaycanlıların hər vasitə ilə sıxışdırılmasına gətirib çıxarmışdır. "Daşnaksütyun" və "Hnçak" kimi erməni millətçi partiyalarının fəaliyyəti başlanmasından və fanatik erməni kütlələrini şovinist ideyalar ətrafında birləşdirməsindən sonra isə bu proses daha da sürətlənmişdir.

XIX əsrin sonlarından çar Rusiyasının himayəsindən istifadə edən davakar erməni millətçiləri ermənilərin məskunlaşdığıqlar ərazilərdə "böyük Ermənistan" yaratmaq xülyasına düşdülər. Şərqi Anadolu da və Azərbaycanda ələ keçirmək istədikləri ərazilərdə yerli sakinləri sıxışdırıb çıxarmaq üçün erməni millətçiləri etnik təmizləməni bir vasitə olaraq seçmişdilər.

Birinci ss inqilabının başladığı 1905-ci ildə erməni müstəşkil silahlı dəstələri Cənubi Qafqazda ilk dəfə olaraq etnik və dini zəmində kütləvi qırğınları törətməmişlər. 1905-1906-cı illərdə olan Bakıda, Tiflisdə, İrevanda, Naxçıvanda, Gəncədə, Qarabağda, Zəngəzurdə azərbaycanlılara kütləvi divan tutmuş, şəhər və kəndləri yandırmış, uşaqları, qadınları, qo-

caları misilsiz qəddarlıq və vəhşiliklə öldürmüşlər. Həmin dövrdə təkcə Şuşa, Cavanşir, Cəbrayıl və Zəngəzur qəzalarında 75 Azərbaycan kəndi yerlə-yeksan edilmiş, ümumən İrəvan və Gəncə quberniyalarında 200-dən artıq yaşayış məntəqəsi viran edilmişdir. Erməni vəhşiliyindən sağ qurtara bilən on minlərlə azərbaycanlı doğma yurd-yuvasını tərk etməyə məcbur olmuş, bununda da Azərbaycanda tarixi artıq bir əsr ötmüş həqarətli qaçqınlıq ənənəsinin əsası qoyulmuşdur.

Erməni şovinistlərinin Azərbaycan xalqına qarşı düşmənçilik hərəkətləri çar Rusiyasında mərkəzi hakimiyyətin süqut etdiyi, keçmiş imperiyanın dərəcəlilik və anarxiya şəraitində yaşadığı 1918-ci ildə daha geniş vüsət almışdır. Bu dəfə soyqırımı daha müstəşkil şəkildə və daha böyük qəddarlıq və amansızlıqla həyata keçirilmişdir. Həmin dövrdə azərbaycanlılardan təmizlənen ərazilər Ermənistan Respublikasına qatılmışdır.

Ermənistan və Azərbaycan da sovet hakimiyyəti qurulduqdan sonra bolşevik rejiminin əli ilə Azərbaycan torpaqlarının daha bir hissəsi, o cümlədən Qərbi Zəngəzur, Qazax qəzasının dağılıq hissəsi və Naxçıvanın bəzi kəndləri Ermənistanə verilmis, nəticədə onun ərazisi 9 min kvadratkilometrdən 29,8 min kvadratkilometra çatdırılmışdır.

Ermənistan ərazisində qalan, ata-baba torpaqlarında elliklə yaşayan yüz minlərlə azərbaycanlıya muxtariyyət verilmədiyi halda, Azərbaycan ərazisində sayı onlardan dəfələrlə az olan ermənilər üçün qondarma "Dağlıq Qarabağ Muxtar Vilayəti" təşkil edilmişdir. Beləliklə, erməni millətçilərinin Azərbaycana qarşı gələcək ərazi iddiaları üçün yeni meydan yaradılmış, Cənubi Qafqazda baş verəcək və indiyədək davam edən yeni faciələrin əsası qoyulmuşdur.

Son yüz ildən artıq bir dövrdə erməni xalqının bir neçə nəslə milli müstəsnaqlı, türk və Azərbaycan xalqlarına qarşı düşmənçilik ruhunda tərbiyə edilmişdir. Erməni "alimlərinin" səyləri ilə bölgənin tarixi saxtalaşdırılmış, ermənilərin tarixi işğıldıraraq qədimləşdirilmiş, azərbaycanlılara qarşı kəskin mənəvi təcavüz kampaniyası aparılmışdır.

Erməni millətçiləri qonşu dövlətlərə, o cümlədən Azərbaycan Respublikasına qarşı ərazi iddialarına haqq qazandırmıq, bunun vasitəsi kimi seçdikləri işğalçılıq, soyqırımı və dövlət terrorizmi əməllərini pərdələmək üçün hər vasitədən istifadə edərək, guya 1915-ci ildə Osmanlı dövləti ərazisində soyqırımına məruz qaldıqları, "incildilmiş, məzlum və əzabək xalq" olduqları barədə uydurmalardan beynəlxalq miqyasda qəbul olunmasına cəhd göstərirlər. Təəssüf ki, Azərbaycan xalqına qarşı həyata keçirilmiş real soyqırımı faktlarına göz uman ayırı-dövlətlərin parlamentləri və hökumətləri, bəzən də beynəlxalq təşkilatlar bir sıra hallarda yalançı erməni təbliğatının təsir altına düşərək, yaxud siyasi konyunkturaya əsaslanaraq "erməni soyqırımı" əfsanəsini müzakirə mövzusuna çevirmiş, hətta bu barədə əsassız və ədələtsiz aktlar qəbul etmişlər.

Tarixdə heç bir "erməni soyqırımının" baş vermədiyini elmi həqiqətə sadiq qalan tədqiqatçılar, o cümlədən bir sıra Qərb alimləri qoxdan sübuta yetirmişlər. "Erməni soyqırımı" haqqında uydurmalara xəstə təxəyyüüllə məhsulu olub real tarixi faktlara əsaslanaraq. Türkiyədə Osmanlı dövrünə aid arxivlərin açılması, tədqiqatçıların, o cümlədən erməni alimlərinin XX əsrin əvvəlləri ilə bağlı tarixi sənədlərlə tanış olmağa dəvət edilməsi, lakin erməni alimlərinin sağlam əlmi polemikadan imtina etməsi də "erməni soyqırımı" əfsanəsini dünyaya yayıqların iç üzünü açıb göstərir.

Erməni millətçilərinin azərbaycanlılara qarşı soyqırımı cinayətlərinin cəzasız qalması, bu cinayətlərə heç bir siyasi-hüquqi qiymət verilməməsi səbəbindən sovet hakimiyyəti dövründə də azərbaycanlılara qarşı yeridilən antihumanist siyasətlə dəfələrlə üzlaşmışlar. Ermənistan SSR ərazisində yaşayan

azərbaycanlıların taleyi bu düşünlülmüş məkrli siyasətin əyani təzahürüdür. 1948-1953-cü illərin zorakı deportasiyaları nəticəsində Ermənistan SSR-dən yarımla milyona yaxın azərbaycanlı qovulmuş, onların bütün əmlakı talan edilmişdir.

1988-ci ildən Ermənistanın Azərbaycana qarşı yeni ərazi iddialarını həyata keçirmək niyyəti ilə başladığı işğalçılıq müharibəsi və etnik təmizləmə siyasəti nəticəsində Azərbaycan Respublikası ərazisinin 20 faizi, yeni Dağlıq Qarabağ bölgəsi və onun ətrafındakı yeddi rayon - Laçın, Kəlbəcər, Ağdam, Cəbrayıl, Füzuli, Qubadlı, Zəngilan rayonları işğal olunmuş, Ermənistan ərazisindən və Azərbaycanın işğal edilmiş bölgəsindən 1 milyondan çox azərbaycanlı qovulub didərgin salınmış, 20 minə qədər azərbaycanlı qətlə yetirilmiş, 20 mindən çox dinc sakin yaralanmış, 50 mindən çox adam əlil olmuş, 4 mindən çox adam əsir və itkin düşmüş, girov götürülmüş, 946 şəhər, kənd və qəsəbə qərar edilmiş, dağıdılmış və yandırılmışdır. 1988-1993-cü illər ərzində Azərbaycana 820 milyard ABŞ dollarınadək məbləğdə maddi ziyan vurulmuşdur.

İşğalçılıq müharibəsinin gedişində erməni millətçiləri azərbaycanlı əhaliyə qarşı bir neçə soyqırımı cinayəti törətmişlər. Əsrin ən dəhşətli faciələrindən biri olan Xocalı soyqırımı zamanı bütöv bir iri yaşayış məntəqəsi tamamilə yox edilmiş, 613 nəfər dinc əhali, o cümlədən 63 azyaşlı uşaq, 106 qadın vəhşicəsinə öldürülmüş, 487 nəfər şikəst olmuş, 1275 sakin - qocalar, uşaqlar, qadınlar əsir götürülərək ağılaşmış erməni qəddarlıqları, təhqirlərə və həqarətə məruz qalmışlar. Bir çox ailələr bütünlüklə məhv edilmişdir. Girov götürülənlərdən 150 nəfərin, o cümlədən 68 qadının və 26 uşağın taleyi bu günədək məlum deyildir.

Ümumən XX əsrdə iki milyondan çox azərbaycanlı bu və ya digər şəkildə şovinist erməni dairələrinin və onların havadarlarının yürütdükləri soyqırımı siyasətinin təsirinə məruz qalmışdır. Demək olar ki, indi Azərbaycanda erməni millətçilərinin zülmündən bu və ya digər şəkildə zərər çəkməyən ailə yoxdur.

Azərbaycan dövləti son iki yüz ildə Azərbaycan xalqına qarşı həyata keçirilən etnik düşmənçilik siyasəti haqqında həqiqətlərin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması üçün mümkün olan

Baş prokuror Ağcabədidə vətəndaşları qəbul edib

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin dövlət qurumları tərəfindən insanlara layiqli xidmət göstərilməsi, vətəndaşların müraciətlərinə qayğı və həssaslıqla yanaşılması ilə bağlı tapşırıqları prokurorluq orqanları tərəfindən daim diqqətdə saxlanılaraq, vətəndaşların qəbulu, onların ərizə və şikayətlərinə baxılaraq həll olunması üçün müvafiq tədbirlər görülür.

Mərkəzi icra hakimiyyəti orqanları rəhbərlərinin şəhər və rayonlarda vətəndaşların qəbulu cədvəlinə uyğun olaraq, baş prokuror Zakir Qaralov martın 30-da Ağcabədi Rayon Prokurorluğunun inzibati binasında Ağcabədi, Beyləqan, Tərər, Ağdam, Füzuli, Laçın və Xocavənd rayonlarından olan vətəndaşları qəbul edib.

Baş Prokurorluğun mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildiriblər ki, qəbuldan əvvəl baş prokuror Zakir Qaralov və Ağcabədi Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Şahin Məmmədov xalqımızın ümummilli lideri Heydər Əliyevin şəhərin mərkəzində ucaldılmış abidəsi önünə gül dəstələri düzərək dahi şəxsiyyətin əziz

xatirəsini dərin ehtiramla yad ediblər.

Baş Prokurorluğun məsul əməkdaşlarının, habelə əlaqədar təbə prokurorların iştirakı ilə keçirilən qəbulda Zakir Qaralov bölgədə yaşayan 61 vətəndaşın müraciətini dinləyib. Baş prokuror müraciətlərdə qaldırılan məsələlərin qanunauyğun və operativ şəkildə həll edilməsi üçün Baş Prokurorluğun əlaqədar struktur qurumlarının rəhbərlərinə və təbə rayon prokurorlarına müvafiq göstərişlər verib.

Vətəndaşların müraciətlərinin bir qismi yerində həllini tapıb. Digər müraciətlər isə araşdırılması üçün nəzarətə götürülüb.

Vətəndaşlar bölgə sakinlərinin yerlərdə qəbuluna və müraciətlərinə baxılması üçün rahat və əlverişli şərait yaratılmasından razılıqlarını ifadə edərək göstərilən diqqət və qayğıya görə minnətdarlıqlarını bildiriblər.

Sonra təbə prokurorların iştirakı ilə müşavirə keçirilib. Müşavirədə vətəndaş-məmur münasibətlərinin

sağlam zəmində qurulması, cinayətkarlığa qarşı mübarizənin səmərəliliyinin və səmərəliliyinin artırılması, vətəndaşların müraciətlərinə obyektiv baxılması və onların qəbulu işinin düzgün təşkili, habelə aprelin 11-də keçiriləcək prezident seçkiləri zamanı seçki qanunvericiliyinin pozulması ilə əlaqədar prokurorluq orqanlarının qarşısında duran vəzifələrlə bağlı konkret tapşırıqlar verilib.

AZƏRTAC

Nəqliyyat, rabitə və yüksək texnologiyalar naziri Qobustanda vətəndaşlarla görüşüb

Martın 30-da nəqliyyat, rabitə və yüksək texnologiyalar naziri Ramin Quluzadə mərkəzi icra hakimiyyəti orqanları rəhbərlərinin 2018-ci ilin mart ayında şəhər və rayonlarda vətəndaşların qəbulu cədvəlinə uyğun olaraq Qobustan şəhərində görüş keçirib.

AZƏRTAC-ın bölgə müxbiri xəbər verir ki, əvvəlcə ulu öndər Heydər Əliyevin abidəsi önünə gül dəstələri düzülüb.

Qobustan, Şamaxı, Ağsu və İsmayıl rayonlarının sakinlərinin iştirak etdiyi qəbulda vətəndaşların telekommunikasiya, internet, poçt xidmətləri, yol təmir-tikintisi, yeni marşrut xəttinin açılması, marşrut qrafiklərində dəyişiklik edilməsi, işə qəbul kimi məsələlərlə bağlı müraciətləri dinlənib və əksər məsələlər yerində həllini tapıb. Bir sıra müraciətlərlə bağlı nazirliyin müvafiq qurumlarına tapşırıqlar verilib.

Bəzi vətəndaşların nazirliyin səlahiyyətlərinə aid olmayan müraciətləri isə müvafiq qurumlara çatdırılmaq üçün qeydiyyata alınıb.

Regiona səfəri çərçivəsində Ramin Quluzadə aidiyyəti rayonların telekom-

munikasiya qovşaqları, poçt filialları, eləcə də, Dövlət Avtomobil Nəqliyyatı Xidmətinin regional bölmələrinin və tabeli qurumlarının rəhbərlərinin iştirakı ilə müşavirə keçirib.

Sektor üzrə mövcud durum, çatışmazlıqlar, nöqsanlar, vətəndaş şikayətləri üzrə geniş müzakirələrin aparıldığı müşavirədə həyata keçirilən isla-

hatların vətəndaş məmnunluğu və xidmət keyfiyyətinin yüksəldilməsinə yönəldiyi diqqətə çatdırılıb.

Toplantıda nazir müvafiq sahə rəhbərlərinə hər bir vətəndaş müraciətinin operativ araşdırılması və qanunvericiliyə uyğun həll edilməsi haqqında tapşırıqlar verib.

AZƏRTAC

Müdafiə naziri Türkiyə Quru Qoşunları Məktəbində təhsil alan azərbaycanlı kursantlarla görüşüb

Azərbaycan Respublikasının müdafiə naziri, general-polkovnik Zakir Həsənov Türkiyə Quru Qoşunları Məktəbini ziyarət edib.

Müdafiə Nazirliyinin mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildiriblər ki, nazir məktəbin rəhbərliyi və burada təhsil alan azərbaycanlı kursantlar ilə görüşüb.

Zakir Həsənova məktəbin fəaliyyəti və buradakı təlim-tədris prosesi barədə ətraflı məlumat verilib. Nazir kursantlarımızın hazırlıq səviyyəsi ilə maraqlanıb və onlara tövsiyələrini verib.

Görüşdən məmnunluğunu ifadə edən general-polkovnik Zakir Həsənov ölkəmizdə ordu quruculuğu prosesində hərbi təhsil ocaqlarının rolunu xüsusi vurğulayıb.

Sonda Azərbaycan nümayəndə heyəti kursantlarla birgə nahar edib.

AZƏRTAC

Şirvan şəhərində istehsalçılara 619 ədəd pambıqçılıq texnikası verilib

Martın 30-da "Aqrolizing" ASC-nin Şirvan təchizat bazasında respublikada pambıqçılığın inkişaf etdirilməsi ilə əlaqədar alınan yeni kənd təsərrüfatı texnikasının sərəgi-təqdimatı olub.

AZƏRTAC-ın bölgə müxbiri xəbər verir ki, tədbirə çıxış edən nazir Heydər Əsədov aqrar sektora göstərilən dövlət dəstəyi, pambıqçılığın inkişafı məsələlərinə həsr olunmuş respublika müşavirəsində dövlətimizin başçısı tərəfindən Kənd Təsərrüfatı Nazirliyinin qarşısına qoyulmuş tapşırıq və vəzifələr, pambıqçılığın inkişafı ilə bağlı aparılan məqsədyönlü siyasət, bu sahənin inkişafı ilə əlaqədar görülən işlər, imzalanmış fərman və sərəncamlar, keçirilmiş müşavirələr, qəbul olunmuş Dövlət proqramları barədə danışıb. Vurğulayıb ki, Bərdə şəhərində keçirilmiş müşavirədə ölkə rəhbərliyi tərəfindən pambıqçılıq sahəsində mövcud vəziyyət geniş təhlil olunub və bu sahənin inkişafı ilə bağlı qarşıya mühüm vəzifələr qoyulub.

Nazir qeyd edib ki, pambıqçılığın inkişafı ilə bağlı qarşıya qoyulan vəzifələr və tapşırıqlar layiqlicə yerinə yetirilib, bu gün kənd təsərrüfatının yeni siması formalaşır, ölkədə kənd təsərrüfatının bütün sahələrində inkişaf etdirilməsi üçün kifayət qədər maddi-texniki baza yaradılıb. Qarşıya qoyulan vəzifələrin icrası ilə bağlı bu gün pambıq istehsalçılar-

rına Avropanın və dünyanın ən müasir texnika və texniki avadanlıqları, həmçinin ən yüksək keyfiyyətli lifli və lifsiz pambıq toxumları təqdim olunur.

Pambıqçılığın inkişafı ilə əlaqədar Prezident İlham Əliyevin qarşıya qoyduğu vəzifələrin icrası istiqamətində görülən işlərdən danışan nazir Heydər Əsədov vurğulayıb ki, 2018-ci ildə pambıqçılıqda istifadə olunan 4360 ədəd texnika, o cümlədən 100 ədəd "John Deere" 9970 markalı pambıqçıyan kombayn, 700 ədəd şum və cərgəarası becərmə traktoru, 700 ədəd traktor qoşqusu və aqrotexnika becərmə işlərini yerinə yetirmək üçün 1960 ədəd müxtəlif kənd təsərrüfatı texnikası sifariş verilib. Artıq bu texnikaların bir hissəsi respublikaya gətirilib və pambıq istehsalçılarına verilib. Ümumilikdə isə 2018-ci ildə pambıqçılığın inkişaf etdirilməsi və texniki təminatını daha da gücləndirmək məqsədilə kənd təsərrüfatı texnikası alınması üçün dövlət başçısının sərəncamı ilə dövlət büdcəsindən ayrılmiş 160 milyon manat vəsaitdən 4360 ədəd texnika üçün təxminən 120 milyon manat dəyərində satınalma müqaviləsi bağlanılıb.

Vurğulanıb ki, ümumiyyətlə, son dövrlərdə əhəmiyyətli dövlət dəstəyi və həyata keçirilən sistemli tədbirlər hesabına kənd təsərrüfatı istehsalçılarının müvafiq texnika və avadanlıqlarla təmi-

natinın yaxşılaşdırılması istiqamətində köklü irəliləyişə nail olunub. Pambığın becərilməsi və yığılması ilə əlaqədar "Aqrolizing" ASC tərəfindən təkcə 2015-2017-ci illərdə 7811 ədəd kənd təsərrüfatı texnikası, o cümlədən 303 ədəd pambıqçıyan kombayn, 1566 ədəd müxtəlif markalı şum və becərmə traktoru, 5942 ədəd müxtəlif təyinatlı kənd təsərrüfatı texnikası alınaraq pambıq istehsalçılarına lizinqə verilib.

Bu gün isə pambıqçılıqla bağlı gətirilmiş 619 ədəd pambıqçılıq texnikası, o cümlədən 59 ədəd pambıqçıyan kombayn, 57 ədəd şum traktoru, 218 ədəd becərmə traktoru, 68 ədəd traktor qoşqusu, 52 ədəd ağır diski mala, 13 ədəd kanal açan, 27 ədəd çiyidəpən, 39 ədəd cərgəarası becərmə kultivator, 5 ədəd çiləyici, 33 ədəd su çəni, 27 ədəd çöpdəğrayan, 21 ədəd rotasion mala pambıq istehsalçıların istifadəsinə verilir.

Ümumilikdə, 2018-ci il üçün 5763 ədəd kənd təsərrüfatı texnikasının respublikaya gətirilməsi üçün satınalma müqaviləsi bağlanılıb. Bundan 100 ədəd pambıqçıyan kombayn, 260 ədəd taxılçıyan kombayn, 100 ədəd şum və becərmə traktoru, 4300 ədəd müxtəlif təyinatlı kənd təsərrüfatı texnikası üçün müqavilə bağlanılıb.

Nazir vurğulayıb ki, pambıqçılıqda istifadə olunan müxtəlif çeşiddə bütün texniki avadanlıqlar qısa zamanda ölkəmizə gətirilərək pambıq istehsalçıların istifadəsinə verilecək.

Heydər Əsədov ən müasir standartlara cavab verən bu texnikalardan təyinatı üzrə səmərəli istifadə olunması, eyni zamanda, kənd təsərrüfatının ayrı-ayrı sahələrinin inkişafı ilə bağlı tapşırıq və tövsiyələrini bildirib.

Tədbir çərçivəsində nazir lizinq yolu ilə verilən texnikaların sənədlərini fermerlərə və torpaq istifadəçilərinə təqdim edib. Həmçinin pambığın müxtəlif sortları üzrə 230 ton lifsiz və 110 ton lifli pambıq toxumları istehsalçılara verilib.

Sonda nazir Heydər Əsədov mətbuat nümayəndələrinə müsahibə verib.

AZƏRTAC

Tarixi ədalətsizliyə siyasi-hüquqi qiymət

Ulu önderimiz Heydər Əliyevin "Azərbaycanlıların soyqırımı haqqında" fərmana imza atdığı vaxtdan 20 il keçir. Bu fərmanın ermənilərin və onların tarixi havadarlarının yurdu-muzun, yurddaşlarımızın başına gətirdikləri müsibətlərin həm ölkə, həm də beynəlxalq ictimaiyyətin mühakiməsinə çıxarılmasında rolu böyük və əhəmiyyətli dir.

"Azərbaycanlıların soyqırımı" haqqında imzalanan Prezident fərmanı tariximizin daha bir açılıması səhifəsinə gur işıq saldı. Hər il martın 31-i Azərbaycanlıların Soyqırımı Günü kimi qeyd etmək xəyalən tarixi, keçmişə qayıdır, bax verənləri yenidən ağılı süzəcəkdən keçirir.

XIX-XX əsrlərdə xalqımızın başına bir sıra faciələr gətirilib. Qonşuluğumuzda bərgər olmuş bədnam ermənilər xalqımıza qarşı dəfələrlə soyqırımı və deportasiya siyasətini həyata keçiriblər. Ötən əsrin əvvəllərində, yeni 1905-1907-ci il birinci rus inqilabının yaratdığı tarixi şəraitdən istifadə edən ermənilər qədim Azərbaycan torpaqlarında soyqırımı və təmizləmə prosesinə başlayaraq qısa bir zamanda minlərlə azərbaycanlıyı öldürdülər, on minlərlə soydaşımızı təhqir və işgəncə ilə yurd-yuvasından qovdular.

Ermənilər tərəfindən azərbaycanlılara qarşı dəfələrlə soyqırımı törədilmiş - Bakı, Şamaxı, Quba qəzalığında, Zəngəzurda, Naxçıvanda, Lənkəranda və digər bölgələrdə dinc əhali qılncından keçirilmiş, qadınlara, uşaqlara, qocalara belə rəhm edilməmişdir. Qarət və zorakılıqlarla müşayiət olunan soyqırımı zamanı yüzlərlə yaşayış məntəqəsi dağıdılıb yerlə-yeksan edilmiş, adamların burun-qulaqları kəsilibmişdir. Günahsız əhali güllələnmiş, kütləvi qətlər törədilmişdir. Bu vəhşi aksiyalar zamanı Azərbaycana məxsus ərazilər zəbt edilmişdir.

Bu baxımdan 1918-ci ilin martında "əks-inqilabçı ünsürlərlə mübarizə" şüarı altında Bakı Kommunası tərəfindən Bakı Quberniyasının azərbaycanlılardan təmizlənməsini qarşısına məqsəd qoyan mənfur planı xüsusi qeyd etmək olar. On dəhşətli olaylar mar-

tın 30-31-i və aprel ayının ilk günlərində baş verdi. Bakıda 12 mindən artıq azərbaycanlı - qoca, uşaq, qadın öldürüldü. Həmin günlərdə yalnız azərbaycanlı olduğu üçün minlərlə gənc sakin məhv edilmişdir. Evlərə od vurulmuş, milli memarlıq inciləri, məktəb, xəstəxana, məscid və digər abidələr dağıdılmış, Bakının böyük bir hissəsi xarabalığa çevrilmişdir.

Analoji hadisələr Quba, Xaçmaz, Lənkəran, Hacıqabul, Salyanda və daha ağır formada Şamaxıda təkrarlandı. Ümumilikdə bu hadisələrdə 30 minə yaxın yurddaşımız qətlə yetirildi.

Bu qanlı siyasət Sovet hakimiyyəti illərində də davam etdirildi. 1948-1953-cü illərdə artıq o zaman Ermənistan adlanan Qərbi Azərbaycan torpaqlarından 150 min soydaşımız deportasiya olundu.

"Qorbaçov yenidənqurması" adlanan dövrdə bu şərfətsiz hərəkətlər daha geniş vüsət aldı. 1988-ci ildə Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin başlandığı ilk gündən Moskva əl altından erməni separatçıların dəstəkləyir, bacardıqı qəder onlara kömək göstərir. Hadisələrin başlanğıc mərhələsində Sumqayıtda əvvəlcədən düşünülmüş hazırlanmış və xüsusi adamlar vasitəsilə həyata keçirilən "qırğın aksiyası" təşkil edib, onun gedişində aparılan video-foto çəkilişlərini dünyaya yayan ermənilər mənfəzi azərbaycanlı obrazına da formalaşdırma bilmişdir.

1988-1992-ci illərdə ermənilər ən sonuncu azərbaycanlı da öz dedə-baba yurtdan didərgin saldılar. Və beləliklə ötən əsrin əvvəllərində əhalisinin 70 faizini azərbaycanlılar təşkil edən bugünkü Ermənistanda bir nəfər də olsun soydaşımız qalmadı.

Bu yalan və iftira dolu təbliğatın qarşısı 1993-cü ildə ümummilli liderimiz Heydər Əliyevin hakimiyyətə qayıdışından sonra alındı. Hazırda bu siyasət möhtərəm Prezidentimiz İlham Əliyev tərəfindən layiqlicə həyata keçirilir. Elə ona görədir ki, indi Azərbaycan hər səviyyədə ermənilərin iftira və böhtanlarına kəsərlı cavab verib, onların

məxsus olduğu əsl mürdar xisletli dünya ictimaiyyətinə çatdırırlar.

Müasir mərhələdə azərbaycanlıların soyqırımı ilə bağlı baş vermiş hadisələri nəzərdən keçirərkən aydın görünür ki, xalqımız Sovet hakimiyyəti illərində beynəlmillətlik ruhunda tərbiyə olunduğundan ermənilərə qarşı kin-küdurətli, ədavətli yaddan çıxarmaş, dəhşətli faciələr unudulmuşdur. Xalqımızın yaddaşından olmusları silmək üçün hazırda Şəhidlər Xiyabanı adlanan ərazidə, 1918-ci ildə erməni və bolşeviklərin qırdığı azərbaycanlıların uyuduğu Çəmbəkəkənd qəbiristanlığının yerində böyük bir park salınmışdır. Xalqımızın ən böyük düşməni olan Şaumyanın adını əbədləşdirmək üçün heykəlləri ucaldılmış, adına bağlar salınmış, onlara küçə, kitabxana bu cəlladin adını daşımışdır. 1918-ci ilin qanlı mart hadisələrini əks etdirən bədii əsərlər, qəzetlər yandırılmış, tamamilə məhv edilmişdir.

Müasir mərhələdə Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsi baş verməyəydi, indiki gənclərimiz erməni xislətdən, tarix boyu xalqımızın başına açdıqları dəhşətli faciələrdən bəlkə də xəbərsiz olaçaqdı. O cəhətdən ulu önderimiz Heydər Əliyev "Azərbaycanlıların soyqırımı haqqında" fərmanı imzaladıqdan sonra bu sahədə böyük fəallıq hiss olunmaqdadır. Xalqımızın soyqırımı tarixinin öyrənilməsinə və milli şüurun formalaşmasına bu fərmanın çox böyük əhəmiyyəti vardır. Fərmanda xalqımız tarixində ermənilər tərəfindən həyata keçirilən erməni separatçıların dəstəkləyir, bacardıqı qəder onlara kömək göstərir. Hadisələrin başlanğıc mərhələsində Sumqayıtda əvvəlcədən düşünülmüş hazırlanmış və xüsusi adamlar vasitəsilə həyata keçirilən "qırğın aksiyası" təşkil edib, onun gedişində aparılan video-foto çəkilişlərini dünyaya yayan ermənilər mənfəzi azərbaycanlı obrazına da formalaşdırma bilmişdir.

1988-1992-ci illərdə ermənilər ən sonuncu azərbaycanlı da öz dedə-baba yurtdan didərgin saldılar. Və beləliklə ötən əsrin əvvəllərində əhalisinin 70 faizini azərbaycanlılar təşkil edən bugünkü Ermənistanda bir nəfər də olsun soydaşımız qalmadı.

Bu yalan və iftira dolu təbliğatın qarşısı 1993-cü ildə ümummilli liderimiz Heydər Əliyevin hakimiyyətə qayıdışından sonra alındı. Hazırda bu siyasət möhtərəm Prezidentimiz İlham Əliyev tərəfindən layiqlicə həyata keçirilir. Elə ona görədir ki, indi Azərbaycan hər səviyyədə ermənilərin iftira və böhtanlarına kəsərlı cavab verib, onların

Gülənə TAĞIZADƏ, Sumqayıt Apelyasiya Məhkəməsinin hakimi.

Xarici İşlər Nazirliyi Azərbaycanlıların Soyqırımı Günü ilə əlaqədar bəyanat yayıb

Xarici İşlər Nazirliyi 31 mart - Azərbaycanlıların Soyqırımı Günü ilə əlaqədar bəyanat yayıb. Bu barədə AZƏRTAC-a Xarici İşlər Nazirliyinin mətbuat xidmətindən məlumat verilib.

Bəyanatda deyilib ki, 31 mart ölkəmizdə Azərbaycanlıların Soyqırımı Günü kimi qeyd olunaraq, 1918-ci ilin martında ermənilər tərəfindən azərbaycanlılara qarşı törədilmiş qanlı qarğının qurbanlarının xatirəsi anılır.

"1917-ci ilin oktyabr inqilabından sonra bolşeviklər Bakıda hakimiyyəti ələ keçirdilər və Daşnaksütyun partiyası ilə müttəfiqlik şəraitində yerli vəziyyətə nəzarəti gücləndirməyə çalışdılar. Rusiya bolşeviklərinin rəhbəri Vladimir Lenin etnik erməni olan Stepan Şaumyanı Qafqazın Fövqəladə Komissarı təyin etdi.

Mart qırğınları ərəfəsində Bakı soveti və Daşnaksütyun partiyası əks-inqilabçı elementlərə qarşı mübarizə bəhanəsi altında Bakı və ətraf ərazilər boyunca azərbaycanlıları məhv etmək planlarını hazırladı. Stepan Şaumyanın etirafına görə, azərbaycanlılara qarşı olan qırğınlarda Bakı sovetinin 6000 və Daşnaksütyun partiyasının 4000 silahlı əsgəri iştirak edib. Martın 30-da erməni-bolşevik birləşmələri Bakı şəhərini gəmilərdən atəşə tutdular. Sonra silahlı erməni daşnakları yalnız etnik mənsubiyyətlərinə görə azərbaycanlıların evlərinə basqın edərək onlara qarşı amansız qətləmin həyata keçirdilər. Bu dövr ərzində erməni-daşnak birləşmələri Bakı şəhərində və ətrafında 20 mindən artıq bəhəmsiz insanı qətlə yetirdilər", - deyə bəyanatda qeyd olunur.

Bildirilir ki, azərbaycanlılara qarşı törədilən soyqırımı Bakı ilə məhdudlaşmadı. Qısa zaman ərzində ermənilər

Şamaxı, Quba, İrəvan, Zəngəzur, Qarabağ, Naxçıvan və Qarsda da qırğınlar törətdilər. 1918-ci ilin ilk beş ayı ərzində Qubada xüsusi vəhşiliklə 16 mindən artıq insan öldürüldü, 167 kənd məhv edildi. Bu kəndlərdən 35-i yer üzündən silinib. Ermənilər, həmçinin Qubada yerli yəhudilərə qarşı qətləmin törətdilər.

Vurğulanır ki, 1918-ci il mart qırğınları azərbaycanlılara qarşı irqi ayrı-seçkilik və etnik təmizləmə siyasəti əsasında əvvəlcədən hazırlanmış və qəddarcasına həyata keçirilən siyasət idi.

1918-ci ilin mart hadisələri Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti elan edildikdən sonra diqqət mərkəzinə oldu. Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti tərəfindən azərbaycanlılara qarşı törədilmiş zorakılığın araşdırılması məqsədilə 1918-ci il iyulun 15-də Fövqəladə İstintaq Komissiyası yaradıldı. Bu komissiyada ruslar, yəhudilər, polyaklar, gürcülər və hətta ermənilər olmaqla müxtəlif millətlər və həmin dövrün ən yaxşı hüquqşünasları təmsil olunurdu. Sübutat əsasında Fövqəladə İstintaq Komissiyası 128 hesabat və layihə hazırlayaraq, dinc əhaliyə qarşı müxtəlif cinayətlərə görə təqsirləndirilən 194 nəfər barəsində cinayət işi qaldırmışdır. Beləliklə, avqustun ortalarına qədər törədilənlər cinayətlərə görə Bakıda 24 və Şamaxıda təxminən 100 nəfər həbs olundu. Bu, azərbaycanlılara qarşı törədilmiş soyqırımı siyasətinin siyasi və hüquqi qiymətləndirilməsi üçün atılan ilk addım idi. Amma Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin süqutu bu işi tamamlamağa imkan vermədi.

Azərbaycan Respublikası 1991-ci ildə müstəqilliyini bərpa etdikdən sonra 1918-ci ilin mart soyqırımının siyasi qiymətləndirilməsinə davam etdi və Azər-

baycan Xalq Cümhuriyyətinin ədalətin bərpası üçün göstərdiyi səyləri başa çatdırmayı qərara aldı. Faciənin 80-ci ildönümü ərəfəsində ümummilli lider Heydər Əliyev 31 mart tarixinin mədəni gələn elan edilməsi barədə Fərman imzaladı. Fərman XX əsrin əvvəllərində azərbaycanlılara qarşı törədilmiş soyqırımı aktlarının siyasi və hüquqi qiymətləndirilməsinin aparılması üçün əsas sənəd oldu.

Azərbaycanlıların Soyqırımı Günü'nün yad edilməsi keçmişdə və hazırda azərbaycanlıların qırğın və etnik təmizləmələrə məruz qalmaları barədə dünya ictimaiyyətinin məlumatlandırılmasında mühüm rol oynayır.

Sonda bəyanatda vurğulanır: "1980-ci illərin sonlarından başlayaraq, Ermənistan Azərbaycana qarşı müharibəyə başlayaraq və ölkəmizin ərazilərini işğal edərək, Ermənistan və Azərbaycanın işğal olunmuş ərazilərində milyonlarla azərbaycanlının etnik təmizləməsinə həyata keçirərək, çoxsaylı hərbi cinayətlər, insanlığa qarşı cinayət, eləcə də 1992-ci ilin fevralında Xocalı soyqırımı da daxil olmaqla soyqırımı aktları törədərək mart qırğını xatırladan siyasət davam etdirir.

Mart qırğınının 100 illiyi yad edərək və günahsız qurbanlarının xatirəsinə anaraq, Ermənistanın Azərbaycan xalqına qarşı soyqırımı, bəşəriyyət əleyhinə cinayət, irqi ayrı-seçkilik və etnik təmizləməyə əsaslanan məqsədyönlü və davam edən siyasətinin kəskin şəkildə pisləyir və bu qəbildən olan qeyri-insani cinayətlərin qarşısının alınması üçün Ermənistanın cəzasızlığına son qoyulmasını vacibliyini bir daha vurğulayırıq".

AZƏRTAC

Mərkəzi icra hakimiyyəti orqanları rəhbərlərinin 2018-ci ilin aprel ayında şəhər və rayonlarda vətəndaşların qəbulu CƏDVƏLİ

Mərkəzi icra hakimiyyəti orqanı	Qəbul günü	Qəbulun keçirildiyi şəhər	Əhatə olunan şəhər və rayonlar
Hicran Hüseynova Ailə, Qadın və Uşaq Problemləri üzrə Dövlət Komitəsinin sədri	16	Daşkəsən	Daşkəsən, Gədəbəy, Şəmkir, Tovuz, Ağstafa, Qazax
Arzu Rəhimov Səfərbərlik və Hərbi Xidmətə Çağırış üzrə Dövlət Xidmətinin rəisi	19	Samux	Samux, Gəncə, Mingəçevir, Naftalan, Göygöl, Daşkəsən, Goranboy
Zakir Qaralov Baş prokuror	20	Samux	Samux, Gəncə, Göygöl, Daşkəsən, Goranboy, Xocalı, Kəlbəcər
Səlim Müslümov omək və əhalinin sosial müdafiəsi naziri	20	Mingəçevir	Mingəçevir, Naftalan, Yevlax, Ağdaş, Goranboy
Şahin Mustafayev İqtisadiyyat naziri	20	Göygöl	Göygöl, Gəncə, Daşkəsən
Əbülfəs Qarayev mədəniyyət və turizm naziri	20	Salyan	Salyan, Neftçala, Biləsuvar, Cəbrayıl
Rəmin Quluzadə nəqliyyat, rabitə və yüksək texnologiyalar naziri	20	Ağdaş	Ağdaş, Mingəçevir, Kürdəmir, Ucar, Göyçay
Oqtay Şirəliyev səhiyyə naziri	20	Sabirabad	Sabirabad, Şirvan, Hacıqabul, Saatlı
Məleykə Abbaszadə Dövlət İmtahan Mərkəzi publik hüquqi şəxsin Direktorları Şurasının sədri	20	İsmayilli	İsmayilli, Qəbələ, Şamaxı, Qobustan
Azad Rəhimov gənclər və idman naziri	23	Qəbələ	Qəbələ, Şəki, Oğuz, İsmayilli, Qax, Zaqatala, Balakən
Mübariz Qurbanlı Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsinin sədri	24	İsmayilli	İsmayilli, Şamaxı, Ağsu, Qobustan
Hüseynqulu Bağirov ekologiya və təbii sərvətlər naziri	26	Bordə	Bordə, Ağdam, Ağcabədi, Tərtər
Fikrət Məmmədov adliyyə naziri	26	Salyan	Salyan, Neftçala, Hacıqabul
Kaməddin Heydərov fövqəladə hallar naziri	27	Ağstafa	Ağstafa, Qazax, Tovuz, Şəmkir
Heydər Əsədov kənd təsərrüfatı naziri	27	Yevlax	Yevlax, Goranboy, Göygöl, Daşkəsən, Samux
Aydın Əliyev Dövlət Gömrük Komitəsinin sədri	27	Tovuz	Tovuz, Şəmkir, Gədəbəy, Ağstafa, Qazax
Kəram Həsənov Omək Masələləri Dövlət Komitəsinin sədri	27	Cəlilabad	Cəlilabad, Biləsuvar, Masallı, Yardımlı
Ramil Usubov daxili işlər naziri	28	Göyçay	Göyçay, Mingəçevir, Yevlax, Ağsu, Şamaxı, İsmayilli, Ucar, Kürdəmir, Ağdaş
Mikayıl Cəbbarov vergilər naziri	28	Şamaxı	Şamaxı, Ağsu, Qobustan

Qeyd: Vətəndaşların qaldırdıqları məsələlər qəbulu keçirən mərkəzi icra hakimiyyəti orqanının səlahiyyətlərinə aid olmalıdır.

Azərbaycanlıların soyqırımı–100

Qərbi Azərbaycananda erməni vəhşiliyi, ardıcıl təcavüz və etnik təmizləmə

Soyqırımı bütöv əhali qrupunun, etnosların irqi, milli, etnik, yaxud dini əlamətlərə görə tamamilə və ya qismən məhv edilməsi deməkdir. Tarix sübut edir ki, XIX əsrdən başlayaraq ermənilər Qafqazda və Türkiyə ərazisində işğalçılıq niyyətlərlə həyata keçirmək üçün ardıcıl olaraq hərbi və ideoloji vasitələrdən yararlanmış, XX əsr boyu Azərbaycan və türk xalqlarına qarşı dəhşətli siyasətini həyata keçirmişlər. "Daşnaksütyun" partiyasını yaratmaqla mənfur niyyətlərinə start verən ermənilər Azərbaycan xalqına qarşı soyqırımı və deportasiya siyasətini planlaşdırılmış ssenari üzrə tarix boyu mərhələlərə reallaşdırmışdır. XIX əsrin sonunda, XX əsrin əvvəllərində, xüsusən 1905-1907-ci illərdə Qərbi Azərbaycanda dinc azərbaycanlılara qarşı həyata keçirilən qətləmlər ətrafında çirkin və məkrli niyyətlərini reallaşdırmaq üçün türk qanına susayan erməni quldurları hansı vəhşilikləri, hansı terror hadisələrini törətməmişlər?

İki yüz ildən artıqdır ki, erməni millətçiləri xalqımıza qarşı ardıcıl təcavüz və etnik təmizləmə siyasəti aparır. Bu siyasətin əsas məqsədi azərbaycanlıları öz əzəli torpaqlarından qovmaq, bu ərazilərdə uydurma "böyük Ermənistan" dövləti yaratmaqdır.

Tarixən bu gün Ermənistan adlandırılan ərazi azərbaycanlılara məxsus olub. Vurğulamaq lazımdır ki, XIX əsrin əvvəllərindən başlayaraq Qərbi Azərbaycanın Göyçə, Verdibasar, Ağbaba, Dərələyəz, Zəngibasar, Zəngəzur, İrəvan quberniyasına və digər bölgələrə İran və Türkiyədən minlərlə erməni ailəsi köçürülüb. İllər keçdikcə, ermənilər məskunlaşdıqları Azərbaycan torpaqlarında vəhşiliklər törətmiş, azərbaycanlılara qarşı xəyanət toru hazırlamış, bir çox terror hadisələri törətmişlər.

1918-ci ildə indiki Ermənistanın 575 min nəfər müsəlman əhalisi vardır. Tayqulaq, qəddar Andranikin qoşunu 1918-ci ilin yazında Vədi rayonunun Qədirlili, Qaraxar, Birəli, Şahablı kəndlərinin dinc sakinlərini zor gücünə damlara doldurub min bir əziyyətlə yandırıldı. Andranikin qoşunu Naxçıvandan keçib, Zəngəzur zonasına, Sisyən, Qabran rayonlarına daxil olan azərbaycanlı kəndləri dağıdıb əli silahsız dinc əhalini məhv etdi. Xüsusilə qadınlara, qocalara, körpə uşaqlara ağır işgəncələr verildi. Sisyən rayonunun Urud, Darbas, Ağudi, Vacuru, Şükür, Məlikli, Şəki və digər kəndlərinin sakinləri damlara doldurulub yandırıldı, analoqu olmayan vəhşiliklər törədildi. Sanki dağ-daş lərzəyə gəldi. Həmin günlərdə Qafan rayonunun kəndinin əhalisinin başına gətirilən faciələr barədə Gəncə qubernatoruna 11 dekabr 1918-ci il tarixdə 300 nömrəli teleqramla xəbər verilmişdi.

Teleqramda deyilirdi: "Zəngəzur qəzası rəisinin məlumatlarına görə, dekabrın 19-da Andranikin dəstəsi yerli ermənilərlə birləşərək Kiği dərəsində müsəlmanları qırırlar".

Cəbrayıl-Zəngəzur zonasının qəza reisi Namazəliyevin teleqramında isə göstərilirdi ki, dekabrın 10-da ingilis, fransız, ermənilər müsəlman kəndi olan Şabadinə və bir neçə başqa müsəlman kəndlərinə hücum etdilər. Bir neçə kəndin kişilərini hiylə ilə, bəzi qadınları isə Oxçu kəndinə çağırıb böyük bir dama doldurub, qapını qıfılayıb od vurdular.

Andranikin daşnak, qaniçən quldur dəstəsi 1918-ci ildə Zəngəzur zonasında yüzdən çox azərbaycanlı kəndini talayıb, qənimət ələ keçirib və amansızlıqla əhalini yandırmışlar.

Özünü çox məhərrətlə bolşevik siması altında gizlətməyi bacaran, əslində "Daşnak" partiyasının ən fəal üzvlərindən olan xəyanətkar Stepan Şaumyanın göstərişi ilə Dro Qanayanın müsəlman qanına susayan terrorçu dəstəsi İrəvanətrafi kəndlərə — Axta, Gəmi rayonlarına, polkovnik Silikyanın diviziyası Bayazit, Qaranlıq, Basarkeçər və Qaraqoyun dərəsi zonalarında hücumə keçdilər. Xaçpərəst daşnak quldurlar nələr etmədilər? Dronun dəstəsi Axta rayonunun Təkerli, Dərəçiçək, Gümüş və başqa bir neçə kəndin günaşsız, dinc əhalisini vəhşiliklə qətlə yetirdilər. Daha sonra neçə-neçə şərab tulluqları boşaldıldı...

Saqqallı ermən quldurları Kənəkir rayonunun indiki İrəvan şəhərinə və İrəvanətrafi rayonları su ilə təmin edən Qırxbulaq zonasında olan 40 kəndin azərbaycanlı əhalisini tamam məhv etmiş, bir nəfər olsun belə, salamat qalan olmamışdır.

1918-ci ildə İrəvandanı qırqın zamanı şəhərin müsəlman əhalisi qaçıb Göy məscidə dölüşdülər. Azərbaycanlılardan ibarət dəstələr silahlı qaydada məscidin hər tərəfini müdafiə etdilər. Qəddar, dincsiz, imansız, quduz üz dönmüş vəhşi ermənilər Ulu-xanlı kəndinin adamlarını Azərbaycana gedən qatarın 4 vagonuna doldurmuş, elə vaxonda da od vurub yandırmışdılar.

Dərələyəz mahalı Basarkeçərə, Göyçə gölüne, digər tərəfdən Dədə Şəmşirin yurdu olan Kəlbəcəre yaxın idi. Atlas geyimli dağlar Dərələyəzlilərin qədim yaşayış məskəni idi. İgid oğullar heç vaxt erməni digəllərinin qarşısında ayılmazdılar. Daşnaklara sübut etdirdilər ki, qız Korogöl nəslindənlik, yeri gəlsə, hər an misiri qılınc təpənizə enə bilər. 1918-ci ilin Novruz bayramı günlərində azğınlaşmış, qəddar erməni daşnakları Dərələyəzin Paşalı, Kotanlı, Herher, Bulaqlar, Çaykend, Terp, Köşbək, Sofulu kəndlərində, Yeğəqnadzor rayonunun Həsənəkənd, Sallı Qışlaq, Nors, Ələyaz, Qovsu, Ayısəsi, Qəbəxalı, Güllüüz, Nəbilər, Alxan, Təkəslı kəndlərində də olmuş, Dronun qaniçən dəstəsi müsəlman yaşayın ərazilərdə misli görünməmiş müsibətlər törətmiş, qıjıltılı dağ çayları müsəlman qanına boyanmışdır.

Ermənilərin azərbaycanlılara qarşı törətdikəri vəhşilikləri sadalamaqla qurtarmaq olmaz. Ermənilər Qarsda 17 azərbaycanlı Başgədən stansiyasında qatarın böyründən asıb Gömrüyə göndərirlər. Mənzil başına çatanda azərbaycanlıları ancaq dir-səkləri qalmışdı. Qadınları qılpaqlayıb, dama doldurub yandırıldı. Bayazitin Ağzibir, Ağqala, Biğli kənd camaatını qışın boranlı-qovğunlu günlərində qılpaq halda buzlu Göyçə gölüne doldururlar erməni cəlladları.

1918-ci ilin Novruz bayramı günlərində, Novruz tonqalları yananda polkovnik Silikyanın terrorçu, quldur dəstəsi Stepan Şaumyanın göndərişi ilə Göyçənin Basarkeçər rayonunun ərazisinə daxil olur. Ermənilər igidlər oylağı olan Şışqaya kəndinə daxil olarkən azərbaycanlıların müqaviməti ilə üzleşirlər.

Ermənilər hiylə işlədərk Şışqaya kəndinin sakinlərini barışiq adı ilə böyük mə tövləsinə toplayırlar. Sonra isə qapıları qıfıllanır və tövləyə od vurulur. Tək-tək insanlar bu işgəncədən sağ qalır.

Daşnak quldurlar Kiçik Məzrə və digər kəndlərdə də yerli əhaliyə divan tutur, diri-diri insanları su quyularına doldurur, musiqi alətlərini telli sazı sındıraraq tonqallara atırdılar...

1918-ci ildə Silikyanın quldur dəstəsi 22 nəfərle

MSK 1000 seçki məntəqəsində veb-kamera quraşdırılmasına qərar verib

Martin 30-da Məzahir Pənahovun sədrliyi ilə Mərkəzi Seçki Komissiyasının (MSK) növbəti iclası keçirilib. MSK Katibliyinin media və ictimai əlaqələr şöbəsinə AZƏRTAC-a bildiriblər ki, əvvəlcə Komissiyanın 2018-ci il 24 mart tarixli iclasının protokolu təsdiq edilib.

Sonra cari ildə keçiriləcək Azərbaycan Respublikası Prezidenti seçkiləri ilə əlaqədar seçki günü seçki məntəqələrində proseslərin əvvəldən axırədək, fasiləsiz və arasıksizləndirilməsinə təminat təmin edilməsi məqsədilə, işğal edilmiş ərazilər istisna olmaqla, respublika ərazisinin tam əhatə olunması prinsipi əsas götürülərək, 119 seçki dairəsi üzrə 1000 (min) seçki məntəqəsində veb-kameraların quraşdırılmasına qərar verilib.

MSK Azərbaycan Respublikası Prezidenti seçkilərində Azərbaycan Demokrat Partiyası tərəfindən təqdim olunan vəkıl edilmiş şəxsləri də qeyd əlıb.

Beynəlxalq müşahidə missiyalarının və kütləvi informasiya vasitələrinin nümayəndələrinin iştirak etdikləri iclasda cari məsələlərə də baxılıb.

AZƏRTAC

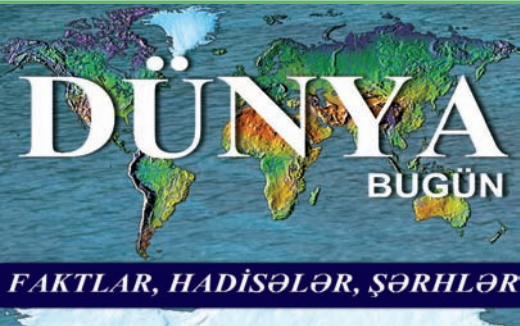
Seçki əhval-ruhiyyəsi yüksəkdir

Respublikamızın hər yerində olduğu kimi, Xaçmazda da bu günlər yüksək seçki əhval-ruhiyyəsi hökm sürür. Şəhərin hər yerində seçkilərə dair təşviqat nümunələri gözə dəyir.

55 saylı Xaçmaz Seçki Dairəsindəyik. Həmişə iş başında olan komissiyanın üzvləri tez-tez məntəqələrlə əlaqə saxlayır, vəziyyəti öyrənir, lazımi tapşırıq və tövsiyələrini verirlər. **Dairə Seçki komissiyasının sədri Bəhram Öməröv** hazırkı işləri barədə məlumat verərək deyir: "Seçkiyə hazırkı işləri artıq başa çatdırmışıq. 43 min 980 nəfər seçicini əhatə edən 42 seçki məntəqəsi 11 aprel gününə tam hazırdır. 12 məntəqədə veb-kamera quraşdırılıb. Bütün məntəqələr fasiləsiz elektrik enerjisi və rabitə sistemi ilə təmin olunub. Dairədə 347 nəfər müşahidəçi, 56 nəfər məşvəratçi səs hüququna hücumə keçib qeydiyyatdan keçmişdir. Məntəqələrin yaxınlığında təşviqat lövhəsi qoyulmuş, hər bir namizəd üçün lövhədə bərabər qaydada yer ayrılmışdır. Hazırda yerlərdə prezidentliyə namizədlərin seçiqəbağı kompaniyası davam edir. Həm dairənin, həm də bütün məntəqə seçki komissiyalarının üzvləri seçkilərə hazırlıqla bağlı Mərkəzi Seçki Komissiyası tərəfindən vaxtında lazımi qaydada maarifləndirilmiş, peşəkarlıqları artırılmışdır". Dairənin əhatə etdiyi bir neçə seçki məntəqəsinə baş çəkdik. 3 saylı seçki məntəqəsi şəhərin görkəmli yerində - Heydər Əliyev Mərkəzində yerləşir. Məntəqəyə seçkiyə uyğun surətdə tərtibat verilmiş, komissiya üzvləri üçün rahat iş şəraiti yaradılmışdır. Arakəsmələr, seçki qutuları, stolüstü seçici siyahıları, müşahidəçilər stolu tam hazırdır. Komissiyanın sədri Bəhram Şahverdiyev deyir ki, məntəqəmiz 1180 nəfər seçicini əhatə edir. 4 nəfər seçici ilk dəfə səs verəcəkdir. Yeri gəlmişkən deyim ki, komissiyanın üzvləri bir neçə seçki təcrübəsi olan işğuzar yoldaşlardır. Tələbələrə və digər yerini dəyişən seçicilərə qeydiyyatdan çıxma vərəqələrini veririk. Bildiriş və rəqəllərini yazıb başa çatdırmışdır. Tam əminliklə deyə bilərik ki, məntəqəimizdə seçki şəffaf, qanuna uyğun keçiriləcək, seçicilər öz iradəsinin azad və demokratik şəkildə ifadə edə biləcəklər.

1, 2, 10, 11 nömrəli seçki məntəqələrində də seçkilərə nümunəvi hazırlıq görüldüyünün şahidi olduq.

Ziyafəddin BAYRAMOV, "Respublika".

ƏRDOĞAN FRANSA PREZİDENTİNƏ SƏRT REAKSIYA GÖSTƏRDİ

Türkiyə prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğan Fransa prezidenti Emmanuel Makronun Suriya Demokratik Qüvvələrinin

(SDQ) nümayəndə heyətini qəbul etməsinə sət reaksiya verib. Bu barədə "TRT" telekanalı məlumat yayıb. Ərdoğan Ədalət və İnkişaf Partiyasının vilayət təşkilatlarının rəhbərləri ilə görüşü zamanı bildirib ki, terror təşkilatını yüksək səviyyədə qonaq kimi qəbul edənələr bunun Türkiyəyə qarşı düşmənçilik mənası daşıdığını bilməlidirlər.

Türkiyə prezidenti deyib: "Ey Qərbl! Sizin SDQ dediyiniz Suriya Demokratik Qüvvələri PKK terror təşkilatının aynasıdır. Guya onlar PKK deyilmi. Bununla bizi aldatmağa çalışırsınız, halbuki biz onların hamısını təməlini bilirik. Hamısının kimliyi, ünvanları bizdə var. Deyirlər YPG-yə dəstək təminatı verdik. Sözsə bax. Türkiyə ilə SDQ arasında vasitəçilik edə biləcəklərinə dair yayılan xəbər əgər doğrudursa, bunu söyləyən şəxsin həddini və boyunu aşan bir sözdür bu. Bizim vasitəçiyə ehtiyacımız yoxdur. Türkiyə nə zamanadan bəri terror təşkilatları ilə bir masaya oturub? Bunu haradan çıxarırsınız? Siz terror təşkilatı ilə masaya otura bilərsiniz, amma Türkiyə terror təşkilatları ilə Afrində olduğu kimi mübarizə aparır. Siz kimsiniz ki, bir terror təşkilatı ilə Türkiyə arasında vasitəçilik ifadəsini səsləndirirsiniz? Bunların dostu YPG bölgəmizdəki ən əlverişli, ən əlaqəsiz, insanlıq düşməni terrorçu təşkilatdır. Bu hərəkətdən sonra Fransanın heç bir terrorçudan, terror aksiyasından şikayət etməyə haqqı qalmayıb. Terrorçularla əlaqədə olan, həтта onları saraylayan qonaq edənlər səhvlərini tez-gec anlamağa çalışsın. Suriyada canını qurtaran terrorçular ora doğuşduqda ümid edirik ki, bizdən yardım istəməzlər".

Qeyd edək ki, Suriya Demokratik Qüvvələrinin tərkibində PKK terror təşkilatının Suriya qolu olan YPG də təmsil olunur.

Eyni zamanda, Rəcəb Tayyib Ərdoğan Türkiyə Silahlı Qüvvələri tərəfindən Suriyanın Afrin bölgəsindəki "Zeytun budağı" əməliyyatının uğurlu şəkildə aparılmaqda davam etdiyini bildirərək, zərərsizləşdirilən terrorçu sayının 3800 nəfər olduğunu bəyan edib.

Ərdoğan Suriya ilə bağlı olaraq qeyd edib ki, Afrin şəhər mərkəzinə nəzarətin ələ keçirilməsi əməliyyatının hədəfləri böyük miqyasda reallaşib. Prezidentin sözlərinə görə, hazırda Tel Rıfat başda olmaqla bölgəyə nəzarətin ələ keçirilməsi üçün əməliyyatı davam etdiririk.

RUSIYA BƏZİ DÖVLƏTLƏRİN DIPLOMATLARINI ÖLKƏDƏN ÇIXARIR

Rusiya Xarici İşlər Nazirliyi bir neçə ölkənin bəzi diplomatlarını ölkədən çıxarılmasına barədə qərar qəbul edib.

"APA"-nın Rusiya mətbuatına istinadən verdiyi xəbərə görə, Rusiya 4 polşalı diplomatın aprelin 7-nə kimi ölkədən çıxarılmasına tələb edib. Bununla yanaşı, 3 litvalı, 2 italyalı, 1 finlandiyalı, 1 latviyalı diplomatın, habelə Niderland diplomatik missiyasının 2 əməkdaşının və Estoniyanın hərbi attaşəsi Toomas Pedanın da aprelin 7-dək ölkədən çıxarılacağını bəyan edib.

Eyni zamanda, rəsmi Moskva Böyük Britaniyadan Rusiyadakı səfirlik və baş konsulluqlarda çalışan işçilərin sayının azaldılmasına tələb edib. Məlumatla görə, bu tələb Böyük Britaniyanın martın 30-da Rusiya XİN-ə çağırılmış səfəri Lori Bristouya çatdırıldı. Bunun üçün Britaniya hökumətinə bir ay vaxt verilib. Tələbə görə, Britaniya hökuməti Moskvadakı səfirlik və Rusiyadakı digər konsulluqlarda işçilərinin sayını azaldılmasına tələb edib. Məlumatla görə, bu tələb Böyük Britaniyanın martın 30-da Rusiya XİN-ə çağırılmış səfəri Lori Bristouya çatdırıldı. Bunun üçün Britaniya hökumətinə bir ay vaxt verilib. Tələbə görə, Britaniya hökuməti Moskvadakı səfirlik və Rusiyadakı digər konsulluqlarda işçilərinin sayını azaldılmasına tələb edib. Məlumatla görə, bu tələb Böyük Britaniyanın martın 30-da Rusiya XİN-ə çağırılmış səfəri Lori Bristouya çatdırıldı. Bunun üçün Britaniya hökumətinə bir ay vaxt verilib. Tələbə görə, Britaniya hökuməti Moskvadakı səfirlik və Rusiyadakı digər konsulluqlarda işçilərinin sayını azaldılmasına tələb edib. Məlumatla görə, bu tələb Böyük Britaniyanın martın 30-da Rusiya XİN-ə çağırılmış səfəri Lori Bristouya çatdırıldı. Bunun üçün Britaniya hökumətinə bir ay vaxt verilib. Tələbə görə, Britaniya hökuməti Moskvadakı səfirlik və Rusiyadakı digər konsulluqlarda işçilərinin sayını azaldılmasına tələb edib. Məlumatla görə, bu tələb Böyük Britaniyanın martın 30-da Rusiya XİN-ə çağırılmış səfəri Lori Bristouya çatdırıldı. Bunun üçün Britaniya hökumətinə bir ay vaxt verilib. Tələbə görə, Britaniya hökuməti Moskvadakı səfirlik və Rusiyadakı digər konsulluqlarda işçilərinin sayını azaldılmasına tələb edib. Məlumatla görə, bu tələb Böyük Britaniyanın martın 30-da Rusiya XİN-ə çağırılmış səfəri Lori Bristouya çatdırıldı. Bunun üçün Britaniya hökumətinə bir ay vaxt verilib. Tələbə görə, Britaniya hökuməti Moskvadakı səfirlik və Rusiyadakı digər konsulluqlarda işçilərinin sayını azaldılmasına tələb edib. Məlumatla görə, bu tələb Böyük Britaniyanın martın 30-da Rusiya XİN-ə çağırılmış səfəri Lori Bristouya çatdırıldı. Bunun üçün Britaniya hökumətinə bir ay vaxt verilib. Tələbə görə, Britaniya hökuməti Moskvadakı səfirlik və Rusiyadakı digər konsulluqlarda işçilərinin sayını azaldılmasına tələb edib. Məlumatla görə, bu tələb Böyük Britaniyanın martın 30-da Rusiya XİN-ə çağırılmış səfəri Lori Bristouya çatdırıldı. Bunun üçün Britaniya hökumətinə bir ay vaxt verilib. Tələbə görə, Britaniya hökuməti Moskvadakı səfirlik və Rusiyadakı digər konsulluqlarda işçilərinin sayını azaldılmasına tələb edib. Məlumatla görə, bu tələb Böyük Britaniyanın martın 30-da Rusiya XİN-ə çağırılmış səfəri Lori Bristouya çatdırıldı. Bunun üçün Britaniya hökumətinə bir ay vaxt verilib. Tələbə görə, Britaniya hökuməti Moskvadakı səfirlik və Rusiyadakı digər konsulluqlarda işçilərinin sayını azaldılmasına tələb edib. Məlumatla görə, bu tələb Böyük Britaniyanın martın 30-da Rusiya XİN-ə çağırılmış səfəri Lori Bristouya çatdırıldı. Bunun üçün Britaniya hökumətinə bir ay vaxt verilib. Tələbə görə, Britaniya hökuməti Moskvadakı səfirlik və Rusiyadakı digər konsulluqlarda işçilərinin sayını azaldılmasına tələb edib. Məlumatla görə, bu tələb Böyük Britaniyanın martın 30-da Rusiya XİN-ə çağırılmış səfəri Lori Bristouya çatdırıldı. Bunun üçün Britaniya hökumətinə bir ay vaxt verilib. Tələbə görə, Britaniya hökuməti Moskvadakı səfirlik və Rusiyadakı digər konsulluqlarda işçilərinin sayını azaldılmasına tələb edib. Məlumatla görə, bu tələb Böyük Britaniyanın martın 30-da Rusiya XİN-ə çağırılmış səfəri Lori Bristouya çatdırıldı. Bunun üçün Britaniya hökumətinə bir ay vaxt verilib. Tələbə görə, Britaniya hökuməti Moskvadakı səfirlik və Rusiyadakı digər konsulluqlarda işçilərinin sayını azaldılmasına tələb edib. Məlumatla görə, bu tələb Böyük Britaniyanın martın 30-da Rusiya XİN-ə çağırılmış səfəri Lori Bristouya çatdırıldı. Bunun üçün Britaniya hökumətinə bir ay vaxt verilib. Tələbə görə, Britaniya hökuməti Moskvadakı səfirlik və Rusiyadakı digər konsulluqlarda işçilərinin sayını azaldılmasına tələb edib. Məlumatla görə, bu tələb Böyük Britaniyanın martın 30-da Rusiya XİN-ə çağırılmış səfəri Lori Bristouya çatdırıldı. Bunun üçün Britaniya hökumətinə bir ay vaxt verilib. Tələbə görə, Britaniya hökuməti Moskvadakı səfirlik və Rusiyadakı digər konsulluqlarda işçilərinin sayını azaldılmasına tələb edib. Məlumatla görə, bu tələb Böyük Britaniyanın martın 30-da Rusiya XİN-ə çağırılmış səfəri Lori Bristouya çatdırıldı. Bunun üçün Britaniya hökumətinə bir ay vaxt verilib. Tələbə görə, Britaniya hökuməti Moskvadakı səfirlik və Rusiyadakı digər konsulluqlarda işçilərinin sayını azaldılmasına tələb edib. Məlumatla görə, bu tələb Böyük Britaniyanın martın 30-da Rusiya XİN-ə çağırılmış səfəri Lori Bristouya çatdırıldı. Bunun üçün Britaniya hökumətinə bir ay vaxt verilib. Tələbə görə, Britaniya hökuməti Moskvadakı səfirlik və Rusiyadakı digər konsulluqlarda işçilərinin sayını azaldılmasına tələb edib. Məlumatla görə, bu tələb Böyük Britaniyanın martın 30-da Rusiya XİN-ə çağırılmış səfəri Lori Bristouya çatdırıldı. Bunun üçün Britaniya hökumətinə bir ay vaxt verilib. Tələbə görə, Britaniya hökuməti Moskvadakı səfirlik və Rusiyadakı digər konsulluqlarda işçilərinin sayını azaldılmasına tələb edib. Məlumatla görə, bu tələb Böyük Britaniyanın martın 30-da Rusiya XİN-ə çağırılmış səfəri Lori Bristouya çatdırıldı. Bunun üçün Britaniya hökumətinə bir ay vaxt verilib. Tələbə görə, Britaniya hökuməti Moskvadakı səfirlik və Rusiyadakı digər konsulluqlarda işçilərinin sayını azaldılmasına tələb edib. Məlumatla görə, bu tələb Böyük Britaniyanın martın 30-da Rusiya XİN-ə çağırılmış səfəri Lori Bristouya çatdırıldı. Bunun üçün Britaniya hökumətinə bir ay vaxt verilib. Tələbə görə, Britaniya hökuməti Moskvadakı səfirlik və Rusiyadakı digər konsulluqlarda işçilərinin sayını azaldılmasına tələb edib. Məlumatla görə, bu tələb Böyük Britaniyanın martın 30-da Rusiya XİN-ə çağırılmış səfəri Lori Bristouya çatdırıldı. Bunun üçün Britaniya hökumətinə bir ay vaxt verilib. Tələbə görə, Britaniya hökuməti Moskvadakı səfirlik və Rusiyadakı digər konsulluqlarda işçilərinin sayını azaldılmasına tələb edib. Məlumatla görə, bu tələb Böyük Britaniyanın martın 30-da Rusiya XİN-ə çağırılmış səfəri Lori Bristouya çatdırıldı. Bunun üçün Britaniya hökumətinə bir ay vaxt verilib. Tələbə görə, Britaniya hökuməti Moskvadakı səfirlik və Rusiyadakı digər konsulluqlarda işçilərinin sayını azaldılmasına tələb edib. Məlumatla görə, bu tələb Böyük Britaniyanın martın 30-da Rusiya XİN-ə çağırılmış səfəri Lori Bristouya çatdırıldı. Bunun üçün Britaniya hökumətinə bir ay vaxt verilib. Tələbə görə, Britaniya hökuməti Moskvadakı səfirlik və Rusiyadakı digər konsulluqlarda işçilərinin sayını azaldılmasına tələb edib. Məlumatla görə, bu tələb Böyük Britaniyanın martın 30-da Rusiya XİN-ə çağırılmış səfəri Lori Bristouya çatdırıldı. Bunun üçün Britaniya hökumətinə bir ay vaxt verilib. Tələbə görə, Britaniya hökuməti Moskvadakı səfirlik və Rusiyadakı digər konsulluqlarda işçilərinin sayını azaldılmasına tələb edib. Məlumatla görə, bu tələb Böyük Britaniyanın martın 30-da Rusiya XİN-ə çağırılmış səfəri Lori Bristouya çatdırıldı. Bunun üçün Britaniya hökumətinə bir ay vaxt verilib. Tələbə görə, Britaniya hökuməti Moskvadakı səfirlik və Rusiyadakı digər konsulluqlarda işçilərinin sayını azaldılmasına tələb edib. Məlumatla görə, bu tələb Böyük Britaniyanın martın 30-da Rusiya XİN-ə çağırılmış səfəri Lori Bristouya çatdırıldı. Bunun üçün Britaniya hökumətinə bir ay vaxt verilib. Tələbə görə, Britaniya hökuməti Moskvadakı səfirlik və Rusiyadakı digər konsulluqlarda işçilərinin sayını azaldılmasına tələb edib. Məlumatla görə, bu tələb Böyük Britaniyanın martın 30-da Rusiya XİN-ə çağırılmış səfəri Lori Bristouya çatdırıldı. Bunun üçün Britaniya hökumətinə bir ay vaxt verilib. Tələbə görə, Britaniya hökuməti Moskvadakı səfirlik və Rusiyadakı digər konsulluqlarda işçilərinin sayını azaldılmasına tələb edib. Məlumatla görə, bu tələb Böyük Britaniyanın martın 30-da Rusiya XİN-ə çağırılmış səfəri Lori Bristouya çatdırıldı. Bunun üçün Britaniya hökumətinə bir ay vaxt verilib. Tələbə görə, Britaniya hökuməti Moskvadakı səfirlik və Rusiyadakı digər konsulluqlarda işçilərinin sayını azaldılmasına tələb edib. Məlumatla görə, bu tələb Böyük Britaniyanın martın 30-da Rusiya XİN-ə çağırılmış səfəri Lori Bristouya çatdırıldı. Bunun üçün Britaniya hökumətinə bir ay vaxt verilib. Tələbə görə, Britaniya hökuməti Moskvadakı səfirlik və Rusiyadakı digər konsulluqlarda işçilərinin sayını azaldılmasına tələb edib. Məlumatla görə, bu tələb Böyük Britaniyanın martın 30-da Rusiya XİN-ə çağırılmış səfəri Lori Bristouya çatdırıldı. Bunun üçün Britaniya hökumətinə bir ay vaxt verilib. Tələbə görə, Britaniya hökuməti Moskvadakı səfirlik və Rusiyadakı digər konsulluqlarda işçilərinin sayını azaldılmasına tələb edib. Məlumatla görə, bu tələb Böyük Britaniyanın martın 30-da Rusiya XİN-ə çağırılmış səfəri Lori Bristouya çatdırıldı. Bunun üçün Britaniya hökumətinə bir ay vaxt verilib. Tələbə görə, Britaniya hökuməti Moskvadakı səfirlik və Rusiyadakı digər konsulluqlarda işçilərinin sayını azaldılmasına tələb edib. Məlumatla görə, bu tələb Böyük Britaniyanın martın 30-da Rusiya XİN-ə çağırılmış səfəri Lori Bristouya çatdırıldı. Bunun üçün Britaniya hökumətinə bir ay vaxt verilib. Tələbə görə, Britaniya hökuməti Moskvadakı səfirlik və Rusiyadakı digər konsulluqlarda işçilərinin sayını azaldılmasına tələb edib. Məlumatla görə, bu tələb Böyük Britaniyanın martın 30-da Rusiya XİN-ə çağırılmış səfəri Lori Bristouya çatdırıldı. Bunun üçün Britaniya hökumətinə bir ay vaxt verilib. Tələbə görə, Britaniya hökuməti Moskvadakı səfirlik və Rusiyadakı digər konsulluqlarda işçilərinin sayını azaldılmasına tələb edib. Məlumatla görə, bu tələb Böyük Britaniyanın martın 30-da Rusiya XİN-ə çağırılmış səfəri Lori Bristouya çatdırıldı. Bunun üçün Britaniya hökumətinə bir ay vaxt verilib. Tələbə görə, Britaniya hökuməti Moskvadakı səfirlik və Rusiyadakı digər konsulluqlarda işçilərinin sayını azaldılmasına tələb edib. Məlumatla görə, bu tələb Böyük Britaniyanın martın 30-da Rusiya XİN-ə çağırılmış səfəri Lori Bristouya çatdırıldı. Bunun üçün Britaniya hökumətinə bir ay vaxt verilib. Tələbə görə, Britaniya hökuməti Moskvadakı səfirlik və Rusiyadakı digər konsulluqlarda işç

Forma № 1S Azərbaycan Respublikasının Maliyyə Nazirliyinin 5 dekabr 2008-ci il İ-125 №-li əmri ilə təsdiq edilmişdir.		
SİĞORTAÇININ (TƏKRARSİĞORTAÇININ) və HÜQUQİ ŞƏXS SİĞORTA BROKERİNİN MÜHASİBAT BALANSI (rüblik və illik)		
Sığortanın (təkrarsığortanın) və ya sığorta brokerinin adı: AZSİGORTA ASC		
Hesabat dövrü: 01.01.2017-31.12.2017		
AKTİVLƏR	İlin əvvəlinə	Hesabat dövrünün sonuna
I. UZUNMÜDDƏTLİ AKTİVLƏR		
Torpaq, tikili və avadanlıqlar	1 479 998,05	1 345 229,46
Torpaq, tikili və avadanlıqlarla bağlı məsrəflərin kapitalaşdırılması		
Daşınmaz əmlak investisiyalar	350 698,98	0,00
Qeyri-maddi aktivlər	630 258,01	697 203,69
Təxirə salınmış vergi aktivləri	656 021,91	0,00
Uzunmüddətli debitor borcları	0,00	0,00
Uzunmüddətli maliyyə aktivləri:	4 435 603,50	4 999 801,17
dövlət qıymatlı kağızlar		4 999 801,17
qeyri-dövlət qıymatlı kağızlar	4 435 603,50	0,00
sair maliyyə aktivləri		
İstirak payı metodu ilə uçota alınmış investisiyalar	0,00	0,00
Təsisçi və ya səhmdarlarla hesablaşmalar	0,00	0,00
Sair aktivlər	400 000,00	400 000,00
Cəmi uzunmüddətli aktivlər	7 952 580,45	7 442 234,32
II. QISAMÜDDƏTLİ AKTİVLƏR		
Ehtiyatlar	0,00	0,00
Debitor borcları:	7 772 657,78	7 341 152,66
birbaşa sığorta üzrə	5 076 034,17	4 543 595,50
təkrarsığorta əməliyyatları üzrə :	121 121,53	353 210,17
- təkrarsığortacı üzrə		226 471,06
- təkrarsığortalı üzrə	121 121,53	126 739,11
asil təşkilatlar üzrə		
büdcə üzrə	2 481 136,35	2 437 022,20
iddia tələbləri üzrə		
işçi həyatı üzrə	87 441,26	4 983,70
sığortalılara verilən borclar üzrə		
sair debitorlar	6 924,47	2 341,09
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri:	22 179 833,98	18 048 291,79
kassa	15 861,55	0,00
hesablaşma hesabı	426 662,98	2 047 234,12
valyuta hesabı	4 207 353,61	647 749,35
depozit hesablar	17 529 930,00	15 200 600,00
sair pul vəsaitləri	25,84	152 708,32
Qısamüddətli maliyyə aktivləri:	15 536 462,68	18 656 135,24
dövlət qıymatlı kağızları	8 312 006,68	15 255 935,24
qeyri-dövlət qıymatlı kağızları	7 224 456,00	3 400 200,00
sair maliyyə aktivləri		
Sığorta ehtiyatlarında təkrarsığortalıların payı:	5 649 282,92	8 509 243,14
hayat sığortası sahəsi üzrə		
qeyri-hayat sığortası sahəsi üzrə	5 649 282,92	8 509 243,14
Sair qısamüddətli aktivlər:	134 836,74	313 958,60
gələcək hesabat dövrlərinin xərcləri	8 957,03	69 439,91
verilmiş avanslar	122 584,63	244 518,69
təhtə hesablar	3 295,08	0,00
Sair aktivlər	1 239 313,00	698 702,87
Cəmi qısamüddətli aktivlər	52 512 387,10	53 567 484,30
CƏMI AKTİVLƏR	60 464 967,55	61 009 718,62

KAPİTAL VƏ ÖHDƏLİKLƏR	İlin əvvəlinə	Hesabat dövrünün sonuna
I. KAPİTAL		
Ödənilmiş nominal (nizamnamə) kapitalı	20 300 000,00	20 300 000,00
Emissiya gəliri	0,00	0,00
Geri alınmış kapital (səhmlər)	0,00	0,00
Kapital ehtiyatları:	0,00	0,00
yenidən qiymətləndirilmə üzrə ehtiyat	0,00	0,00
digər kapital ehtiyatları		
Böyləndirilməmiş mənfəət (ödənilməmiş zərər)	13 139 184,52	9 583 305,14
Hesabat dövründə xalis mənfəət (zərər)	2 299 317,79	-3 064 666,38
Mühasibat uçotu siyasətində dəyişikliklərə bağlı mənfəət (zərər) üzrə düzəlişlər		
Keçmiş illər üzrə böyləndirilməmiş mənfəət (ödənilməmiş zərər)	10 839 866,73	12 647 971,52
Elan edilmiş dividendlər		
Cəmi kapital	33 439 184,52	29 883 305,14
II. UZUNMÜDDƏTLİ ÖHDƏLİKLƏR		
Sığorta ehtiyatları:	23 741 779,30	27 804 911,65
Hayat sığortası sahəsi üzrə :		
Qeyri-hayat sığortası sahəsi üzrə:	23 741 779,30	27 804 911,65
Qarşılama tədbirləri fondu	992 588,70	1 178 426,14
Uzunmüddətli faiz xərcləri yaradan öhdəliklər		
Uzunmüddətli qiymətləndirilmiş öhdəliklər		
Təxirəsalınmış vergi öhdəlikləri	0,00	
Kreditör borcları:	12 187,11	0,00
aməyin ödənilməsi üzrə		
büdcə üzrə		
sosial sığorta və təminat üzrə		
digər məcburi ödənişlər üzrə		
asil təşkilatlar üzrə		
sair kreditorlar	12 187,11	0,00
Sair uzunmüddətli öhdəliklər:	0,00	0,00
gələcək hesabat dövrünün gəlirləri		
alınmış avanslar		
Təkrarsığorta əməliyyatları üzrə öhdəliklər:	1 180 877,35	1 898 768,28
təkrarsığortacı üzrə	1 179 460,48	1 898 768,28
təkrarsığortalı üzrə	1 416,87	0,00
Təsisçi və ya səhmdarlarla hesablaşmalar	0,00	0,00
Sair öhdəliklər	619 899,00	0,00
Cəmi uzunmüddətli öhdəliklər	26 547 331,46	30 882 106,07
III. QISAMÜDDƏTLİ ÖHDƏLİKLƏR		
Qısamüddətli faiz xərcləri yaradan öhdəliklər	0,00	0,00
Qısamüddətli qiymətləndirilmiş öhdəliklər	0,00	0,00
Vergi və sair məcburi ödənişlər üzrə öhdəliklər	0,00	0,00
Kreditör borcları:	467 144,89	222 162,96
aməyin ödənilməsi üzrə		0,00
büdcə üzrə	0,00	0,00
sosial sığorta və təminat üzrə	0,00	0,00
digər məcburi ödənişlər üzrə		73 370,82
asil təşkilatlar üzrə		
sair kreditorlar	467 144,89	148 792,14
Sair qısamüddətli öhdəliklər:	0,00	0,00
gələcək hesabat dövrünün gəlirləri	0,00	0,00
alınmış avanslar		
Təsisçi və ya səhmdarlarla hesablaşmalar	0,00	0,00
Sair öhdəliklər	11 306,68	22 144,45
Cəmi qısamüddətli öhdəliklər	478 451,57	244 307,41
CƏMI ÖHDƏLİKLƏR	27 025 783,03	31 126 413,48
CƏMI KAPİTAL VƏ ÖHDƏLİKLƏR	60 464 967,55	61 009 718,62
Qeyd : Ödənilməsinə zəmanət verilmiş məbləğlərin cəmi*		

* Bu sətirlər üzrə məlumatlar balansə daxil edilmir

Forma № 2S Azərbaycan Respublikasının Maliyyə Nazirliyinin 5 dekabr 2008-ci il İ-125 №-li əmri ilə təsdiq edilmişdir.	
SİĞORTAÇININ (TƏKRARSİĞORTAÇININ) və HÜQUQİ ŞƏXS SİĞORTA BROKERİNİN MƏNƏFƏT VƏ ZƏRƏRİ HAQQINDA HESABAT (rüblik və illik)	
Sığortanın (təkrarsığortanın) və ya sığorta brokerinin adı: AZSİGORTA ASC	
Hesabat dövrü: 01.01.2017-31.12.2017 ilin əvvəlindən artan yekunla	
	manatla
Gəlirlər	Məbləğ
Əsas əməliyyat gəliri:	25 981 713,39
birbaşa sığorta üzrə sığorta haqları	24 956 986,49
təkrarsığorta üzrə təkrarsığorta haqları	361 083,42
sığorta ödənilmələri təkrarsığortalıların payı üzrə	545 077,75
təkrarsığortaya verilmis müqavilələr üzrə komissiyon maddələr	118 565,73
Xalis sığorta ehtiyatlarının dəyişməsi (müsbət və ya mənfi)	-1 203 172,13
İnvestisiya gəlirləri üzrə	2 641 527,58
Subroqasiya gəlirləri	90 113,58
Sair gəlirlər	3 814 908,89
CƏMI GƏLİRLƏR	31 325 091,31
Xərclər	
Əsas əməliyyat xərcləri:	14 078 301,79
sığorta ödənilmələri və sığorta məbləğləri üzrə	9 096 708,24
qaytarılan sığorta haqları üzrə	128 343,58
tənzimləmə xərcləri	200 928,03
təkrarsığortaya verilmis sığorta haqları üzrə	3 046 292,59
qarşılama tədbirləri fonduna ayırmalar üzrə	185 837,44
sığorta fəaliyyəti üzrə sair xərclər	1 420 191,91
İşlərin aparılması xərcləri	14 816 917,09
Sair xərclər	5 494 538,81
CƏMI XƏRCLƏR	34 389 757,69
Maliyyə mənfəəti (zərər)	-3 064 666,38
Mənfəətin nizamnamə kapitalına yönəldilən hissəsi	
Vergiləndirilməmiş əvvəl mənfəət (zərər)	-3 064 666,38
Mənfəət vergisi	0,00
Hesabat dövründə xalis mənfəət (zərər)	-3 064 666,38

AUDİTOR RƏYİ AUDİTOR OPİNİON SERİA AK - 11

*AzSığorta" ASC-nin Səlahətdən: VÖEN: 1301180821

Rəy

Bu "AzSığorta" ASC-nin (burada sonra "Cəmiyyət") 31 dekabr 2017-ci il tarixində maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatı, məcmu gəlirlər haqqında hesabatı, kapitalda dəyişikliklər haqqında hesabatı və göstərilən tələblərə bəraətən illər üzrə pul vəsaitlərinin bəraətən hesabatı haqqında hesabatı, bələdiyyə üzrə əməliyyatların prinsiplərini qəbul etdiyi və dəyişən maliyyə hesabatlarına edilən qeydlər haqqında maliyyə hesabatının auditi aparması.

Hesab edirik ki, əlavə edilmiş maliyyə hesabatının Cəmiyyətin 31 dekabr 2017-ci il tarixində maliyyə vəziyyəti, bələdiyyə maliyyə vəziyyəti və göstərilən tələblərə bəraətən illər üzrə pul vəsaitlərinin bəraətən hesabatı haqqında hesabatının Beyerolok Standartlarına uyğun olaraq bəraətən illər üzrə maliyyə vəziyyəti dəyişən maliyyə hesabatının auditi aparması.

Rəy üçün əsas: Bu əlavə Beyerolok Audit Standartlarına (BAS) uyğun aparması. Bu standartlar çox böyük məsuliyyəti əlavə olaraq hesabatçı məmura və maliyyə hesabatının auditi üçün əsas vəsaitlərə bəraətən illər üzrə pul vəsaitlərinin bəraətən hesabatının auditi aparmasıdır. Əlavə maliyyə hesabatının auditi üçün əsas vəsaitlərə bəraətən illər üzrə pul vəsaitlərinin bəraətən hesabatının auditi aparmasıdır.

Maliyyə hesabatının gübrə rəhbərliyi və iqtisadi subyektlər üzrə əməliyyatları əlavə olaraq əlavə maliyyə hesabatının auditi aparmasıdır.

Bəraətən maliyyə hesabatının Beyerolok maliyyə hesabatı standartlarına uyğun olaraq hesabatçı məmura və maliyyə hesabatının auditi üçün əsas vəsaitlərə bəraətən illər üzrə pul vəsaitlərinin bəraətən hesabatının auditi aparmasıdır.

Maliyyə hesabatının auditi üçün əsas vəsaitlərə bəraətən illər üzrə pul vəsaitlərinin bəraətən hesabatının auditi aparmasıdır.

Maliyyə hesabatının auditi üçün əsas vəsaitlərə bəraətən illər üzrə pul vəsaitlərinin bəraətən hesabatının auditi aparmasıdır.

Maliyyə hesabatının auditi üçün əsas vəsaitlərə bəraətən illər üzrə pul vəsaitlərinin bəraətən hesabatının auditi aparmasıdır.

Maliyyə hesabatının auditi üçün əsas vəsaitlərə bəraətən illər üzrə pul vəsaitlərinin bəraətən hesabatının auditi aparmasıdır.

Maliyyə hesabatının auditi üçün əsas vəsaitlərə bəraətən illər üzrə pul vəsaitlərinin bəraətən hesabatının auditi aparmasıdır.

Maliyyə hesabatının auditi üçün əsas vəsaitlərə bəraətən illər üzrə pul vəsaitlərinin bəraətən hesabatının auditi aparmasıdır.

Maliyyə hesabatının auditi üçün əsas vəsaitlərə bəraətən illər üzrə pul vəsaitlərinin bəraətən hesabatının auditi aparmasıdır.

Maliyyə hesabatının auditi üçün əsas vəsaitlərə bəraətən illər üzrə pul vəsaitlərinin bəraətən hesabatının auditi aparmasıdır.

Maliyyə hesabatının auditi üçün əsas vəsaitlərə bəraətən illər üzrə pul vəsaitlərinin bəraətən hesabatının auditi aparmasıdır.

Maliyyə hesabatının auditi üçün əsas vəsaitlərə bəraətən illər üzrə pul vəsaitlərinin bəraətən hesabatının auditi aparmasıdır.

Maliyyə hesabatının auditi üçün əsas vəsaitlərə bəraətən illər üzrə pul vəsaitlərinin bəraətən hesabatının auditi aparmasıdır.

Maliyyə hesabatının auditi üçün əsas vəsaitlərə bəraətən illər üzrə pul vəsaitlərinin bəraətən hesabatının auditi aparmasıdır.

Maliyyə hesabatının auditi üçün əsas vəsaitlərə bəraətən illər üzrə pul vəsaitlərinin bəraətən hesabatının auditi aparmasıdır.

Maliyyə hesabatının auditi üçün əsas vəsaitlərə bəraətən illər üzrə pul vəsaitlərinin bəraətən hesabatının auditi aparmasıdır.

Maliyyə hesabatının auditi üçün əsas vəsaitlərə bəraətən illər üzrə pul vəsaitlərinin bəraətən hesabatının auditi aparmasıdır.

Maliyyə hesabatının auditi üçün əsas vəsaitlərə bəraətən illər üzrə pul vəsaitlərinin bəraətən hesabatının auditi aparmasıdır.

Maliyyə hesabatının auditi üçün əsas vəsaitlərə bəraətən illər üzrə pul vəsaitlərinin bəraətən hesabatının auditi aparmasıdır.

Maliyyə hesabatının auditi üçün əsas vəsaitlərə bəraətən illər üzrə pul vəsaitlərinin bəraətən hesabatının auditi aparmasıdır.

Maliyyə hesabatının auditi üçün əsas vəsaitlərə bəraətən illər üzrə pul vəsaitlərinin bəraətən hesabatının auditi aparmasıdır.

Maliyyə hesabatının auditi üçün əsas vəsaitlərə bəraətən illər üzrə pul vəsaitlərinin bəraətən hesabatının auditi aparmasıdır.

Maliyyə hesabatının auditi üçün əsas vəsaitlərə bəraətən illər üzrə pul vəsaitlərinin bəraətən hesabatının auditi aparmasıdır.

Maliyyə hesabatının auditi üçün əsas vəsaitlərə bəraətən illər üzrə pul vəsaitlərinin bəraətən hesabatının auditi aparmasıdır.

Maliyyə hesabatının auditi üçün əsas vəsaitlərə bəraətən illər üzrə pul vəsaitlərinin bəraətən hesabatının auditi aparmasıdır.

Maliyyə hesabatının auditi üçün əsas vəsaitlərə bəraətən illər üzrə pul vəsaitlərinin bəraətən hesabatının auditi aparmasıdır.

Maliyyə hesabatının auditi üçün əsas vəsaitlərə bəraətən illər üzrə pul vəsaitlərinin bəraətən hesabatının auditi aparmasıdır.

Maliyyə hesabatının auditi üçün əsas vəsaitlərə bəraətən illər üzrə pul vəsaitlərinin bəraətən hesabatının auditi aparmasıdır.

Maliyyə hesabatının auditi üçün əsas vəsaitlərə bəraətən illər üzrə pul vəsaitlərinin bəraətən hesabatının auditi aparmasıdır.

Maliyyə hesabatının auditi üçün əsas vəsaitlərə bəraətən illər üzrə pul vəsaitlərinin bəraətən hesabatının auditi aparmasıdır.

Maliyyə hesabatının auditi üçün əsas vəsaitlərə bəraətən illər üzrə pul vəsaitlərinin bəraətən hesabatının auditi aparmasıdır.

Maliyyə hesabatının auditi üçün əsas vəsaitlərə bəraətən illər üzrə pul vəsaitlərinin bəraətən hesabatının auditi aparmasıdır.

Maliyyə hesabatının auditi üçün əsas vəsaitlərə bəraətən illər üzrə pul vəsaitlərinin bəraətən hesabatının auditi aparmasıdır.

Maliyyə hesabatının auditi üçün əsas vəsaitlərə bəraətən illər üzrə pul vəsaitlərinin bəraətən hesabatının auditi aparmasıdır.

Maliyyə hesabatının auditi üçün əsas vəsaitlərə bəraətən illər üzrə pul vəsaitlərinin bəraətən hesabatının auditi aparmasıdır.

Maliyyə hesabatının auditi üçün əsas vəsaitlərə bəraətən illər üzrə pul vəsaitlərinin bəraətən hesabatının auditi aparmasıdır.

Maliyyə hesabatının auditi üçün əsas vəsaitlərə bəraətən illər üzrə pul vəsaitlərinin bəraətən hesabatının auditi aparmasıdır.

Maliyyə hesabatının auditi üçün əsas vəsaitlərə bəraətən illər üzrə pul vəsaitlərinin bəraətən hesabatının auditi aparmasıdır.

Maliyyə hesabatının auditi üçün əsas vəsaitlərə bəraətən illər üzrə pul vəsaitlərinin bəraətən hesabatının auditi aparmasıdır.

Maliyyə hesabatının auditi üçün əsas vəsaitlərə bəraətən illər üzrə pul vəsaitlərinin bəraətən hesabatının auditi aparmasıdır.

Maliyyə hesabatının auditi üçün əsas vəsaitlərə bəraətən illər üzrə pul vəsaitlərinin bəraətən hesabatının auditi aparmasıdır.

Maliyyə hesabatının auditi üçün əsas vəsaitlərə bəraətən illər üzrə pul vəsaitlərinin bəraətən hesabatının auditi aparmasıdır.

Maliyyə hesabatının auditi üçün əsas vəsaitlərə bəraətən illər üzrə pul vəsaitlərinin bəraətən hesabatının auditi aparmasıdır.

Maliyyə hesabatının auditi üçün əsas vəsaitlərə bəraətən illər üzrə pul vəsaitlərinin bəraətən hesabatının auditi aparmasıdır.

Maliyyə hesabatının auditi üçün əsas vəsaitlərə bəraətən illər üzrə pul vəsaitlərinin bəraətən hesabatının auditi aparmasıdır.

Maliyyə hesabatının auditi üçün əsas vəsaitlərə bəraətən illər üzrə pul vəsaitlərinin bəraətən hesabatının auditi aparmasıdır.

Maliyyə hesabatının auditi üçün əsas vəsaitlərə bəraətən illər üzrə pul vəsaitlərinin bəraətən hesabatının auditi aparmasıdır.

Maliyyə hesabatının auditi üçün əsas vəsaitlərə bəraətən illər üzrə pul vəsaitlərinin bəraətən hesabatının auditi aparmasıdır.

Maliyyə hesabatının auditi üçün əsas vəsaitlərə bəraətən illər üzrə pul vəsaitlərinin bəraətən hesabatının auditi aparmasıdır.

Maliyyə hesabatının auditi üçün əsas vəsaitlərə bəraətən illər üzrə pul vəsaitlərinin bəraətən hesabatının auditi aparmasıdır.

Maliyyə hesabatının auditi üçün əsas vəsaitlərə bəraətən illər üzrə pul vəsaitlərinin bəraətən hesabatının auditi aparmasıdır.

Maliyyə hesabatının auditi üçün əsas vəsaitlərə bəraətən illər üzrə pul vəsaitlərinin bəraətən hesabatının auditi aparmasıdır.

Maliyyə hesabatının auditi üçün əsas vəsaitlərə bəraətən illər üzrə pul vəsaitlərinin bəraətən hesabatının auditi aparmasıdır.

Maliyyə hesabatının auditi üçün əsas vəsaitlərə bəraətən illər üzrə pul vəsaitlərinin bəraətən hesabatının auditi aparmasıdır.

Maliyyə hesabatının auditi üçün əsas vəsaitlərə bəraətən illər üzrə pul vəsaitlərinin bəraətən hesabatının auditi aparmasıdır.

Maliyyə hesabatının auditi üçün əsas vəsaitlərə bəraətən illər üzrə pul vəsaitlərinin bəraətən hesabatının auditi aparmasıdır.

Maliyyə hesabatının auditi üçün əsas vəsaitlərə bəraətən illər üzrə pul vəsaitlərinin bəraətən hesabatının auditi aparmasıdır.

Maliyyə hesabatının auditi üçün əsas vəsaitlərə bəraətən illər üzrə pul vəsaitlərinin bəraətən hesabatının auditi aparmasıdır.

Maliyyə hesabatının auditi üçün əsas vəsaitlərə bəraətən illər üzrə pul vəsaitlərinin bəraətən hesabatının auditi aparmasıdır.

Maliyyə hesabatının auditi üçün əsas vəsaitlərə bəraətən illər üzrə pul vəsaitlərinin bəraətən hesabatının auditi aparmasıdır.

Maliyyə hesabatının aud